

НАЦІОНАЛЬНА ГВАРДІЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ЕКСПЛУАТАЦІЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ АВТОМОБІЛІВ ТА БОЙОВИХ
МАШИН ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Харків 2019

НАЦІОНАЛЬНА ГВАРДІЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої ради
Національної академії
Національної гвардії України
кандидат технічних наук, доцент
генерал-лейтенант

С.А. Соколовський

6.02 2019

Розглянуто та схвалено
Вченою радою
Національної академії Національної
гвардії України
Протокол № 3
від 6.02 . 2019

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ЕКСПЛУАТАЦІЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ АВТОМОБІЛІВ ТА БОЙОВИХ
МАШИН ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Харків 2019

1. Загальна характеристика:

Освітньо-професійна програма розроблена відповідно до вимог ст.1 п.17, ст. 10 п.3, ст. 29 Закону України «Про вищу освіту».

1.1 Назва галузі/спеціальності:

галузь знань – 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

спеціальність – 255 Озброєння та військова техніка

спеціалізація – Експлуатація та відновлення автомобілів та бойових машин підрозділів НГУ

кваліфікація – Бакалавр озброєння та військової техніки, експлуатації та відновлення автомобілів та бойових машин підрозділів НГУ, офіцер тактичного рівня

1.2. Рівень програми:

1.2.1. Перший (бакалаврський).

1.2.2 Військовий рівень підготовки: тактичний.

1.2 Форма навчання: денна.

1.3 Опис предметної області

Предметна область складається з трьох об'єктів вивчення та діяльності:

1. Взаємодія і взаємний вплив начальників, підлеглих та колег (предмет – особистість військовослужбовця, мікрогрупа, (екіпаж, обслуга), мала група (військовий підрозділ).

2. Експлуатація і бойове застосування озброєння та військової техніки (предмет – апарати, пристрої, установки, технічні системи, комплекси, засоби, матеріали).

3. Загальні принципи буття і пізнання, матеріальні системи, їх функціонування та перетворення, створення та читання знакових систем (предмет – схеми, цифри, умовні позначки, формули, слова, шифри, коди, таблиці). Людина – знакова система; людина – людина; людина – озброєння та військова техніка.

Метою навчання є підготовка висококваліфікованих офіцерів тактичного рівня з озброєння та військової техніки, які здатні виконувати завдання за призначенням несуть особисту та професійну відповідальність за свої дії.

Теоретичний зміст предметної області – основні закони, закономірності, категорії, поняття, концепції та принципи, які використовуються у сфері озброєння та військової техніки, в ході їх

експлуатації, бойового застосування, повсякденного обслуговування та при прогнозуванні ефективності їх бойового застосування.

Методи, методики та технології – методи та методики виконання завдань за профілем діяльності.

Інструменти та обладнання – сучасне озброєння, штатне ОВТ підрозділів (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), спеціальне обладнання, прикладне спеціалізоване програмне забезпечення за профілем діяльності.

1.4 Профіль навчання:

Підготовка військового фахівця здійснюється шляхом формування інтелектуальних підстав для майбутньої діяльності офіцера, підготовки випускника до виконання функціональних обов'язків на посадах:

командира автомобільного (ремонтного) взводу (роты); заступника командира роти з технічної частини;

начальника автомобільної служби батальйону (полку);

помічник начальника автомобільної (бронетанкової) служби бригади.

1.5 Зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання.

Загальний обсяг програми навчання – 240 кредитів ЄКТС, зокрема: цикл загальної підготовки – 114 кредитів, цикл професійної підготовки – 126 кредитів. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра – 3 кредити.

1.6 Професійний профіль випускника:

Мета підготовки фахівця полягає у забезпеченні отримання комплексу професійних знань:

посадових обов'язків у мирний та воєнний час;

питань, які регламентують проходження військової служби та трудових відносин, а також регулюють сферу діяльності стосовно виконання посадових обов'язків;

порядку роботи з відомостями, що становлять державну таємницю, та службової інформацією обмеженого доступу;

основ діловодства;

форм і методів роботи із застосуванням засобів управління;

штатного озброєння та технічних засобів;

вимог безпеки військової служби та протипожежної безпеки;

професійних навичок щодо:

виконання посадових обов'язків;

ефективного керівництва підлеглим особовим складом;

оперативного прийняття та реалізації рішень;

організації взаємодії з іншими підрозділами;

ефективного планування роботи;

організації та здійснення контролю, аналізу та прогнозування наслідків прийнятих рішень;

створення ефективних взаємовідносин у військовому колективі, систематичного підвищення професійних знань;

розробки документів, надання методичної та практичної допомоги військовослужбовцям;

впевненого користування засобами управління;

знання штатної стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння, військової та спеціальної техніки, уміння організовувати її експлуатацію, обслуговування та ремонт;

знання основ інженерної механіки, уміння систематизувати та використовувати набуті навички у практичній діяльності;

впевненість у ефективності застосування (використання) наявної стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння, військової та спеціальної техніки, знання призначення, будови та порядку їх технічно-правильної експлуатації;

виконання встановлених нормативів відповідно до займаної посади.

Об'єктами у професійної діяльності офіцера-випускника Академії на тактичному рівні є:

бойова готовність і виконання службово-бойових завдань підрозділом; бойова підготовка, виховання, військова дисципліна і морально-психологічний стан особового складу;

збереження і стан стрілецької зброї, засобів ближнього бою, військової та спеціальної техніки та іншого майна підрозділу; ведення ротного господарства.

Видами професійної діяльності випускника є:

Організаційно-управлінська діяльність: організація роботи малих колективів і груп виконавців у процесі вирішення конкретних професійних задач.

Командна діяльність: управління підрозділом в сучасному загальновійськовому бою та при виконанні службово-бойових завдань.

Педагогічно-виховна діяльність: морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності військової частини (підрозділу); робота з підтримання військової дисципліни та правопорядку; інформаційно-виховна робота; соціально-психологічна робота; військово-соціальна робота; культурно-досугова робота, здійснення правового виховання; навчання особового складу.

Військово-технічна діяльність: експлуатація та організація відновлення стрілецької зброї, засобів ближнього бою, військової і спеціальної техніки та іншого військового майна підрозділу.

Адміністративно-господарська діяльність: організація повсякденної діяльності підрозділу; забезпечення безпеки військової служби.

Правоохоронна діяльність: забезпечення законності, правопорядку, безпеки особистості, суспільства і держави; виявлення та попередження загроз безпеці особистості, суспільства і держави; надання допомоги фізичним і юридичним особам у захисті їх прав та законних інтересів; забезпечення реалізації актів застосування права.

1.7 Вимоги до зарахування:

Прийом на навчання здійснюється за наявності атестату про повну середню освіту, на конкурсній основі відповідно до Правил прийому на навчання.

В ході вступних випробувань проводяться заходи щодо всебічної оцінки кандидатів на навчання, які спрямовані на виявлення можливостей вступників засвоювати відповідні навчальні програми та передбачають:

- оцінку індивідуальних психологічних якостей вступників на основі визначення рівнів військової спрямованості особистості, нервово-психічної стійкості, виявлення у вступників професійно-важливих якостей та здібностей, що забезпечують успішне оволодіння у встановлені терміни спеціальністю певного напрямку;
- оцінку ступеня фізичної підготовленості;
- проведення медичного огляду для виявлення осіб, стан здоров'я та фізичний розвиток яких відповідає вимогам військової служби.

2. Перелік компетентностей випускника, які будуть сформовані після засвоєння освітньої програми

Освітньо-професійна програма орієнтована на реалізацію наступних принципів:

- пріоритет практико-орієнтованих знань випускника;
- формування готовності приймати рішення і професійно діяти у нестандартних ситуаціях;
- формування потреби до постійного розвитку та інноваційної діяльності в професійній сфері;
- фундаментальність – теоретико-методологічна обґрунтованість і якість загально професійної підготовки;
- інтегративність – міждисциплінарне поєднання навчальних дисциплін і наукових досліджень в цілому;
- варіативність – гнучке поєднання базових навчальних дисциплін та компонентів вищого військового навчального закладу, різноманітність освітніх технологій, адекватних індивідуальним можливостям і особливостям здобувачів вищої освіти.

Результати засвоєння здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми визначаються компетентностями, тобто його здатністю застосовувати знання, вміння та особисті якості відповідно до завдань професійної діяльності.

Випускники повинні здобути теоретичні знання та практичні уміння і навички, достатні для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю та подальшого навчання. Перелік компетентностей випускника наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. Перелік компетентностей випускника

Шифр компетентності	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
K01	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
K02	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
K03	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
K04	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
K05	Здатність планувати та управляти часом.
K06	Визначеність і наполегливість щодо вирішення поставлених завдань і взятих обов'язків.
K07	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
K08	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
K09	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
K10	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
K11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
K12	Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).
K13	Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).
K14	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.

Шифр компетентності	Зміст компетентності
K15	Здатність планувати, організовувати і вести бій підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).
K16	Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.
K17	Здатність оцінювати противника та прогнозувати найбільш ймовірні варіанти його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою.
K18	Здатність здійснювати морально-психологічне забезпечення у військовому підрозділі.
K19	Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.
K20	Здатність здійснювати водіння базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу і технічне обслуговування.
K21	Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).
K22	Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки, вирішення інших професійних завдань (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).
K23	Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.
K24	Здатність переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження.
K25	Здатність використовувати знання з фундаментальних і технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки.
K26	Здатність керування підрозділом як в ході підготовки, так і під час виконання службових (бойових) завдань з конвоювання та охорони підсудних (засуджених), забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку, охорони важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів, в тому числі і в умовах правового режиму надзвичайного стану.
K27	Здатність здійснювати заходи провадження у справах про адміністративні правопорушення під час забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку.

Шифр компетентності	Зміст компетентності
K28	Здатність планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ.
K29	Здатність визначати умови та обставини для правомірного застосування фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї під час виконання завдань за призначенням.
K30	Здатність організовувати ремонт озброєння і військової техніки та ефективно використовувати ремонтні засоби під час виконання службових та службово- бойових завдань.
K31	Здатність розуміти будову озброєння та ВТ, принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.
K32	Здатність організовувати роботу автомобільної та бронетанкової служб.
K33	Здатність організовувати використання, технічне обслуговування та транспортування автобронетанкової техніки.
K34	Здатність організовувати автотехнічне та танкотехнічне забезпечення підрозділів НГУ.
K35	Здатність застосовувати технічні знання і навички у практичних ситуаціях.
K36	Здатність аналізувати та прогнозувати параметри працездатності нових та існуючих виробів озброєння та військової техніки.
K37	Застосування методів і методик інженерної механіки для вирішення задач технічного забезпечення озброєння та військової техніки.
K38	Здатність розуміння технічних проблем озброєння та військової техніки на рівні досягнень інженерних наук, постановки задач і визначення шляхів їх вирішення.
K39	Здатність застосовувати наукові і технічні методи, прикладне комп'ютерне забезпечення для вирішення інженерних задач та військової техніки.

Здобувачі вищої освіти повинні досягти кінцевих, підсумкових та інтегративних результатів навчання, що визначають нормативний зміст підготовки. Визначені результати навчання, наведено у таблиці 2.

Таблиця 2. Результати навчання

Шифр результатів навчання	Зміст результатів навчання
РН 01	Застосовувати Кодекс честі офіцера, дотримуватись морально-етичних норм поведінки, створювати атмосферу довіри, взаємоповаги, доброзичливості і толерантності у військовому колективі, діяти соціально відповідально та свідомо,

Шифр результатів навчання	Зміст результатів навчання
	дотримуватися правил військового етикету.
РН 02	Вміти приймати обґрунтовані рішення.
РН 03	Знати та розуміти предметну область та розуміння професійної діяльності.
РН 04	Вміти адаптуватись до швидких змін обстановки та діяти в новій ситуації.
РН 05	Вміти планувати та управляти часом.
РН 06	Бути визначеним та наполегливим щодо вирішення поставлених завдань і взятих обов'язків.
РН 07	Вміти застосовувати психолого-педагогічні основи управлінської та виховної діяльності, методи психодіагностики особистості, вивчення соціально-психологічних явищ у військових колективах, контролювати стан військової дисципліни, здійснювати морально-психологічне забезпечення і мотивувати особовий склад під час виконання завдань за призначенням.
РН 08	Вміти спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
РН 09	Вміти спілкуватися іноземною мовою за професійним спрямуванням.
РН 10	Вміти реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
РН 11	Вміти аналізувати складні питання історії, закономірності, тенденції та проблемні питання розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку.
РН 12	Вміти здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).
РН 13	Вміти застосовувати штатне озброєння підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), знати його тактико-технічні характеристики, готувати його до бойового застосування та обслуговування.
РН 14	Вміти розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.
РН 15	Вміти планувати, організовувати і застосовувати навички ведення бою підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).
РН 16	Вміти визначати та описувати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО та інших держав, способів їх дій

Шифр результатів навчання	Зміст результатів навчання
РН 17	Вміти оцінювати противника та прогнозувати найбільш ймовірні варіанти його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою.
РН 18	Вміти підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат та психологічно готувати особовий склад підрозділу до дій в екстремальних умовах.
РН 19	Вміти підтримувати озброєння та військову техніку в постійній бойовій готовності до виконання завдань за призначенням, здійснювати водіння та технічне обслуговування базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) організовувати підготовку їх до маршу.
РН 20	Вміти здійснювати водіння базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу і технічне обслуговування.
РН 21	Вміти працювати автономно та в команді, виконуючи посадові обов'язки за посадою призначення в ході повсякденної діяльності і бойового застосування підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), мати навички лідерства.
РН 22	Вміти виконувати комп'ютерні обчислення, що мають відношення до оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), використовуючи відповідне програмне забезпечення, вміти аналізувати та відображати результати таких обчислень.
РН 23	Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.
РН 24	Стійко переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження, пов'язані з виконанням службових обов'язків, володіти достатніми знаннями та навичками для організації спортивно-масової роботи в підрозділі.
РН 25	Вміти використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки
РН 26	Вміти керувати підрозділом як в ході підготовки так і під час виконання службових (бойових) завдань з конвоювання та охорони підсудних (засуджених), забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку, охорони важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів, в тому числі і в умовах правового режиму надзвичайного стану
РН 27	Вміти здійснювати заходи провадження у справах про адміністративні правопорушення під час забезпечення громадської

Шифр результатів навчання	Зміст результатів навчання
	безпеки та охорони громадського порядку
РН 28	Вміти планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ
РН 29	Вміти визначати умови та обставини для правомірного застосування фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї під час виконання завдань за призначенням
РН 30	Вміти організовувати ремонт озброєння та військової техніки та ефективно використовувати ремонтні засоби під час виконання службових та службово-бойових завдань.
РН 31	Розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.
РН 32	Вміти організовувати роботу автомобільної та бронетанкової служби .
РН 33	Вміти організовувати використання, технічне обслуговування та транспортування автобронетанкової техніки.
РН 34	Вміти організовувати автотехнічне та танкотехнічне забезпечення підрозділів НГУ.
РН 35	Вміти застосовувати технічні знання і навички у практичних ситуаціях.
РН 36	Вміти аналізувати та прогнозувати параметри працездатності нових та існуючих виробів озброєння та військової техніки.
РН 37	Вміти застосовувати методи і методики інженерної механіки для вирішення задач технічного забезпечення озброєння та військової техніки.
РН 38	Розуміти технічні проблеми озброєння та військової техніки на рівні досягнень інженерних наук, ставити задачі і визначати шляхи їх вирішення.
РН 39	Вміти застосовувати наукові і технічні методи, прикладне комп'ютерне забезпечення для вирішення інженерних задач та військової техніки

3. Опис програми навчання

Освітній процес організовується і проводиться відповідно до вимог чинного законодавства, нормативних правових актів МВС України і командувача Національної гвардії України, Статуту Національної академії Національної гвардії України.

3.1. Перелік навчальних дисциплін і логічна послідовність їх вивчення:

Цикл загальної підготовки

Тактична підготовка військ

Мета засвоєння дисципліни:

Підготовка фахівців для підрозділів Національної гвардії України здатних виконувати службові (бойові) завдання у складі військових нарядів з охорони громадського порядку, у складі варт з охорони важливих державних об'єктів, у складі варт з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних на посадах патрульного (постового), начальника військового наряду, чергового військових нарядів з охорони громадського порядку; чатового, розвідного, начальника варт з охорони важливих державних об'єктів; чатового, помічника та начальника варт з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних, військовослужбовця розшукових нарядів.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К04. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

К05. Здатність планувати та управляти часом.

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

К26. Здатність керування підрозділом як в ході підготовки так і під час виконання службових (бойових) завдань з конвоювання та охорони підсудних (засуджених), забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку, охорони важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів, в тому числі і в умовах правового режиму надзвичайного стану.

К27. Здатність здійснювати заходи провадження у справах про адміністративні правопорушення під час забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку.

К29. Здатність визначати умови та обставини для правомірного застосування фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї під час виконання завдань за призначенням.

Зміст дисципліни:

Національна гвардія України, як військове формування з правоохоронними функціями. Адміністративні правопорушення та злочини. Види військових нарядів з охорони громадського порядку, їх призначення, склад та екіпіровка. Права та обов'язки осіб військових нарядів з охорони громадського порядку. Правові основи застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї під час несення служби з охорони громадського порядку. Ідентифікація злочинця за словесним описом та фотокарткою. Основи тактики дій патрульного (постового), начальника військового наряду, чергового військових нарядів з охорони громадського порядку під час виявлення та припинення правопорушень та злочинів.

Способи охорони важливих державних об'єктів та їх характеристика. Підготовка чатового (розвідного) до несення вартової служби з охорони важливого державного об'єкту. Обов'язки чатового, розвідного, начальника варт з охорони важливих державних об'єктів. Порядок дій чатового, розвідного, начальника варт під час несення служби у варті з охорони важливого державного об'єкту. Правові основи застосування зброї під час несення служби у варті з охорони важливого державного об'єкту. Перепускний режим. Види перепусток. Основи тактики дій чатового на контрольно-перепускному пункті важливого державного об'єкту з пропуску людей.

Види конвоювання. Види варт з конвоювання. Режими утримання спецконтингенту. Порядок дій вартового, помічника та начальника варт під час приймання (здавання) спецконтингенту у слідчому ізоляторі. Основи тактики дій чатового, помічника та начальника варт з конвоювання у спеціальному автомобілі (вагоні) під час несення служби. Основи тактики дій чатового, помічника та начальника судової варт під час несення служби.

Види розшукових нарядів та способи їх дій. Тактика дій підрозділу у складі пошукової групи та заслону.

Тактика дій підрозділу в спеціальній операції з припинення масових заворушень.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 2; РН 3; РН 4; РН 5; РН 19; РН 21; РН 23; РН 26.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: призначення та функції НГУ; види військових нарядів з охорони громадського порядку, їх призначення, склад та екіпіровку; види, призначення, спеціальних засобів, що використовуються вартами та військовими нарядами під час несення служби; основні види адміністративних правопорушень і злочинів; обов'язки та права патрульного (постового), начальника військового наряду та чергового військових нарядів з охорони громадського порядку, ознаки зовнішності, біометричні дані та особливі прикмети людини; порядок та правові основи застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї для припинення правопорушень і злочинів; тактику дій військового наряду з охорони громадського порядку при виявленні та під час припинення правопорушень і злочинів; види конвоювання, види варт з конвоювання, їх призначення, склад та екіпіровку; будову спеціального

транспорту та порядок його підготовки до несення служби; обов'язки та права чатового, помічника та начальника варти з конвоювання, режими утримання спецконтингенту; порядок дій вартового помічника та начальника варти під час приймання (здавання) спецконтингенту у слідчому ізоляторі; тактику дій варт (автошляхової, залізничної, судової) з конвоювання під час несення служби; способи охорони важливих державних об'єктів та їх характеристику; обов'язки чатового, розвідного, начальника варти з охорони важливих державних об'єктів; порядок дій чатового, розвідного, начальника варти під час несення служби у варті з охорони важливого державного об'єкту; порядок та правові основи застосування зброї під час несення служби у варті з охорони важливого державного об'єкту; порядок здійснення перепускного режиму, види перепусток, основи тактики дій чатового на контрольно-перепускному пункті важливого державного об'єкту з пропуску людей; види розшукових нарядів та способи їх дій; індивідуальну тактику військовослужбовця і тактику дій підрозділу у складі пошукової групи та заслону у спеціальній операції з пошуку та затримання озброєних злочинців; індивідуальну тактику та тактику дій підрозділу у спеціальній операції з припинення масових заворушень.

Бути спроможним: ідентифікувати злочинця за словесним описом (фотокарткою); застосовувати фізичну силу та спеціальні засоби для припинення правопорушень і злочинів; діяти на посаді патрульного (постового), начальника військового наряду та чергового військових нарядів з охорони громадського порядку під час припинення правопорушень та злочинів (перевірки документів, проведення особистого огляду та доставляння правопорушника до відділу поліції, забезпечення охорони місця події); проводити обшук спец контингенту під час приймання (здавання) його у слідчому ізоляторі; розподіляти спецконтингент за рівнями безпеки та категоріями; діяти на посаді чатового, помічника та начальника планової автошляхової (залізничної) та судової варти під час забезпечення охорони спец контингенту в ході його конвоювання; діяти, як самостійно так і у складі розшукових нарядів під час проведення спеціальної операції з пошуку і затримання озброєних злочинців; діяти на посаді чатового, розвідного, начальника варти з охорони важливого державного об'єкту під час несення служби та при подіях; діяти на посаді чатового КПП з пропуску людей, розрізняти перепустки за їх видами; виконувати стройові прийоми із засобами індивідуального захисту та активної оборони, приймати бойову стійку, виконувати удари палицею гумовою з різних положень; діяти у складі груп оцеплення, блокування, розосередження, володіти прийомами колективного захисту особового складу у спеціальній операції з припинення масових заворушень.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Загальна тактика

Мета засвоєння дисципліни:

Надати знання та сформувати вміння і навички офіцера Національної гвардії України у галузі підготовки та введення загальновійськового бою, управління підрозділом в різних умовах обстановки, ефективно і комплексно використовувати сили та засоби, грамотно організовувати та проводити заняття з особовим складом підрозділу.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К04. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

К13. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К14. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.

К15. Здатність планувати, організовувати і вести бій підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К17. Здатність оцінювати противника та прогнозувати найбільш ймовірні варіанти його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою.

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Основи сучасного загальновійськового бою. Механізоване відділення в основних видах бою. Механізований взвод (рота) в основних видах бою.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 04; РН 13; РН 14; РН 15; РН 17; РН 19; РН 21; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: теорію і практику загальновійськового бою, організацію, озброєння, бойові можливості, прийоми і способи дій своїх військ та вірогідного противника, сутність і зміст управління підрозділом у різних видах бою; керівні та нормативні документів з організації і ведення загальновійськового бою; порядок дій військовослужбовців та підрозділів у різних видах бою; порядок прийняття рішення на виконання бойового завдання;

призначення, ТТХ основних зразків стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння та техніки, можливості і порядок застосування їх у бою; правила та порядок оформлення бойових документів; тактику дій та організаційно-штатну структуру підрозділів провідних країн світу.

Бути спроможним: керувати підрозділами під час підготовки та ведення загальновійськового бою; самостійно відпрацьовувати бойові текстові і графічні документи; приймати рішення на виконання бойового завдання; розташувати військовослужбовців та підрозділи на місцевості, здійснювати розрахунок та організовувати марш; володіти практичними навичками командира по прийняттю рішення, чіткої постановки бойових задач підлеглим та приданим підрозділам; основними зразками стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння та техніки.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Бойове забезпечення

Мета засвоєння дисципліни:

Надати знання та сформувати уміння і навички щодо порядку роботи з графічними документами, організації виконання завдань радіаційного, хімічного, біологічного та інженерного забезпечення у різних видах бою або при виконанні службово-бойових завдань, орієнтування на місцевості за картою та без неї, використання для вивчення й оцінки місцевості топографічних карт та аерофотознімків, вміння використовувати можливості засобів радіаційного, хімічного, біологічного захисту і інженерного озброєння.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К14. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.

К15. Здатність планувати, організовувати і вести бій підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Робота на місцевості без карти. Топографічні карти та прийоми роботи з ними. Бойові графічні документи та правила їх складання і оформлення. Зброя масового ураження та захист від неї. Виявлення та оцінка радіаційної, хімічної, біологічної обстановки. Засоби індивідуального та колективного захисту. Засоби радіаційної, хімічної розвідки та контролю.

Ліквідація наслідків РХБ зараження та аерозольна протидія. Основи захисту від зброї масового ураження та забезпечення РХБ захисту підрозділів. Організація інженерного забезпечення службово-бойової діяльності частин і підрозділів Національної гвардії України. Ведення інженерної розвідки противника, місцевості та об'єктів. Фортифікаційне обладнання, маскування та охорона позицій, опорних пунктів та блокпостів. Підготовка шляхів руху, обладнання переправ та водопостачання підрозділів. Підривні роботи. Інженерні загородження. Пошук, розмінування, транспортування та знешкодження вибухонебезпечних предметів.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 14; РН 15; РН 19; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: завдання інженерного забезпечення щодо фортифікаційного обладнання та маскування позицій і опорних пунктів; завдання інженерного забезпечення щодо підготовки шляхів руху, обладнання переправ та водопостачання підрозділів; завдання інженерного забезпечення щодо влаштування та подолання інженерних загороджень, пошуку (розвідки) та знешкодження вибухонебезпечних предметів; бойової властивості і знищувальної дії ядерної, хімічної, біологічної та запалювальної зброї та способи її застосування; порядок використання засобів індивідуального і колективного захисту, приладів радіаційної і хімічної розвідки та контролю; можливості та основні принципи бойового застосування підрозділів РХБ захисту ; порядок орієнтування на місцевості у різних умовах обстановки та використання місцевих предметів за умов відсутності топографічної карти; порядок вивчення тактичних властивостей місцевості та проведення вимірів і розрахунків за допомогою топографічних карт; правила та порядок оформлення робочої карти командира підрозділу та інших бойових графічних документів.

Бути спроможним: організовувати та проводити фортифікаційне обладнання та маскування позицій і опорних пунктів; організовувати та проводити влаштування і подолання інженерних загороджень, пошук (розвідку) та знешкодження вибухонебезпечних предметів; використовувати засоби індивідуального і колективного захисту, прилади радіаційної і хімічної розвідки та контролю; орієнтуватися на місцевості у різних умовах обстановки та використовувати місцеві предмети за умов відсутності топографічної карти; вивчати тактичні властивості місцевості та проводити виміри і розрахунки за допомогою топографічних карт; розробляти та оформлювати робочу карту командира підрозділу та інші бойові, графічні документи.

Бути здатним: володіти шанцевим інструментом; засобами інженерної розвідки; табельними засобами маскування; засобами пошуку та знешкодження інженерних боєприпасів; табельними засобами водопостачання.

Форма підсумкового контролю: залік.

Управління повсякденною діяльністю підрозділів

Мета засвоєння дисципліни:

Надання курсантам знань та вмінь, необхідних для здійснення заходів повсякденної діяльності на посаді командира підрозділу.

Компетентність, яку формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

К28. Здатність планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ.

Зміст дисципліни:

Основи охорони державної таємниці. Організація та ведення обліку особового складу у підрозділі. Бойова готовність підрозділів Національної гвардії України. Організація служби військ в підрозділах Національної гвардії України. Організація та планування бойової підготовки у підрозділах Національної гвардії України. Приймання та здавання посади командиром підрозділу. Організація обліку, зберігання і видачі стрілецької зброї та боєприпасів в підрозділах. Основи організації і ведення службового діловодства в Національній гвардії України.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 1; РН 2; РН 19; РН 23; РН 28.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні положення з охорони державної таємниці; порядок ведення обліку особового складу підрозділу, сигнали оповіщення, ступені бойової готовності і заходи, що виконуються після їх оголошення; порядок організації внутрішньої служби та служби внутрішніх варт, порядок допуску особового складу до несення вартової служби; вимоги керівних документів з організації бойової підготовки, порядок планування, оцінювання та обліку бойової підготовки в підрозділі; порядок обліку, зберігання і видачі стрілецької зброї, боєприпасів у підрозділі, порядок їх перевірки; порядок приймання та здавання справ та посади командиром підрозділу; порядок складання та ведення основних службових документів.

Бути спроможним: поводитися з матеріальними носіями секретної інформації; оформлювати та вести документи з обліку особового складу у взводі (роті); здійснювати заходи приведення підрозділу у вищі ступені бойової готовності та готовності до дій під час здійснення заходів надзвичайного стану та надзвичайних ситуацій; здійснювати підготовку особового складу до несення служби у добовому наряді та внутрішній варті; здійснювати заходи з організації

розміщення військовослужбовців, підтриманню статутного внутрішнього порядку; розробляти основні документи з планування, організації та обліку бойової підготовки в підрозділі; здійснювати заходи з організації обліку, зберігання і видачі стрілецької зброї, боєприпасів підпорядкованого підрозділу в пункті постійної дислокації та за його межами, здійснювати перевірку стану зброї підпорядкованого підрозділу; приймати справи та посаду командира підрозділу, документально їх оформлювати; розробляти основні службові та облікові документи командира підрозділу;

Мати уявлення (бути ознайомленим): про організацію обліку особового складу в штабах військових частин; про порядок планування, організації, обліку і контролю служби військ; про особливості внутрішньої служби під час розташування військ у навчальних центрах, на полігонах і в таборах; про порядок планування та обліку бойової підготовки в частині; про відповідальність за порушень законодавства у сфері охорони державної таємниці.

Форма підсумкового контролю: залік.

Статuti Збройних Сил України та їх практичне застосування

Мета засвоєння дисципліни:

Надання курсантам теоретичних знань та формування практичних навичок, необхідних для здійснення заходів повсякденної діяльності підрозділу, які регламентуються Статутами Збройних Сил України.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК.Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Статут внутрішньої служби ЗС України (Військовослужбовці та відносини між ними. Внутрішній порядок. Порядок організації і несення внутрішньої служби в частині).

Дисциплінарний статут ЗС України (Військова дисципліна. Заохочення і стягнення та їх облік).

Статут гарнізонної та вартової служб ЗС України (Порядок організації та несення вартової служби).

Стройовий статут ЗС України (Види строїв. Стройові прийоми і рух без зброї та зі зброєю. Стройові огляди підрозділів).

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 19; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: права та обов'язки військовослужбовців; правила внутрішнього порядку; обов'язки осіб добового наряду; порядок застосування заохочень та накладення дисциплінарних стягнень; обов'язки посадових осіб варті; порядок оцінювання стрийової підготовки; види строїв та їх призначення.

Бути спроможним: організовувати внутрішній та повсякденний порядок; діяти у складі добового наряду роти; діяти у складі варті на посадах чатового та розвідного; виконувати стрийові прийоми на місці, в русі, без зброї та зі зброєю.

Бути здатним: володіти навичками ведення обліку заохочень та дисциплінарних стягнень; навичками управління строєм підрозділу; методикою проведення занять зі стрийової підготовки.

Форма підсумкового контролю: залік.

Військовий зв'язок та технічні засоби охорони

Мета засвоєння дисципліни:

Формувати у курсантів знання щодо призначення, тактико-технічних характеристик, загальної будови засобів зв'язку тактичної ланки управління, організації зв'язку в частинах і підрозділах Національної гвардії України й надання практичних навичок щодо застосування засобів зв'язку в різних видах бою та при виконанні службово-бойових завдань. Підготовка майбутніх офіцерів, які б впевнено розбиралися в системах, комплексах та приладах технічних засобів охорони, що застосовуються в системі охорони об'єктів, та могли б в стислий термін, користуючись інструкцією по експлуатації конкретного виробу технічних засобів охорони, проводити перевірку його працездатності, вміло його експлуатувати і проводити обладнання ІТЗО об'єктів охорони в польових та стаціонарних умовах.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел .

Зміст дисципліни:

Основні положення зі зв'язку. Основи організації радіозв'язку. Системи та переносні засоби зв'язку УКХ діапазону. Засоби зв'язку пунктів управління та бронеоб'єктів. Основи організації проводового, фельд'єгерсько-поштового і сигнального зв'язку. Характеристика інженерно-технічних засобів охорони (ІТЗО) і їх місце в системі охорони об'єктів. Призначення, характеристика і принцип дії основних засобів виявлення. Обладнання ІТЗО військових містечок, режимних приміщень військової частини, об'єктів зберігання зброї, об'єктів тилу, варт.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: призначення, тактико-технічні дані й загальну будову військових радіостанцій тактичної ланки управління, портативних радіостанцій, радіостанцій бронеоб'єктів, засобів телефонного зв'язку; правила ведення радіообміну по відкритих каналах зв'язку; основні положення по організації зв'язку засобами радіо-, проводового, сигнального зв'язку та рухомими засобами в частинах і підрозділах Національної гвардії України; роль і місце ІТЗО у системі охорони об'єктів, бойовій службі підрозділів Національної гвардії України, класифікацію і призначення ІТЗО, основні тактико-технічні дані ТЗО різних типів, конструкцію засобів виявлення; фізичні основи і принципи дії різних засобів виявлення; порядок обладнання об'єктів ІТЗО, заходи безпеки при їх експлуатації.

Бути спроможним: експлуатувати військові радіостанції тактичної ланки управління, портативні радіостанції, радіостанції бронеоб'єктів; користуватися танковими переговорними пристроями; вести радіообмін в радіомережах і радіонапрямах; користуватись документами прихованого управління в різних видах бою та при виконанні службово-бойових завдань; на базі знань і вимог щодо зберігання стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння, бойової техніки, технічного та тилового майна, керуючись керівними документами, організовувати та проводити обладнання об'єктів охорони інженерно-технічними засобами в польових та стаціонарних умовах.

Бути здатним: професійно володіти профільованими знаннями, уміннями й навичками особистого користування засобами зв'язку тактичної ланки управління; володіти базовими теоретичними і практичними знаннями щодо принципів роботи технічних засобів охорони, правил і порядку обладнання об'єктів інженерно-технічними засобами охорони згідно вимог керівних документів.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: залік.

Автомобільна підготовка

Мета засвоєння дисципліни:

Підготувати офіцера, який буде: знати будову і організацію експлуатації автомобілів та мати практичні навички з виконання практичних робіт по їх технічному обслуговуванню; знати Правила дорожнього руху та вимагати дотримання їх під час експлуатації автомобілів для забезпечення безпеки дорожнього руху; матиме практичні навички з водіння автомобілів та водійське посвідчення категорії «В», «С».

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К20. Здатність здійснювати водіння базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань,

утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу і технічне обслуговування.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

Зміст дисципліни: *Будова й експлуатація автомобілів, правила дорожнього руху, основи безпеки дорожнього руху; водіння автомобіля.*

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 20; РН 23; РН 31.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: Законодавство України про автомобільний транспорт і дорожній рух; Правила дорожнього руху; правила перевезення вантажів, порядок і умови перевезення пасажирів і багажу; основи керування автомобілями; можливі причини дорожньо-транспортних пригод та способи їх попередження; характер впливу природних умов на безпеку руху; правила надання першої допомоги потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод; правові основи і відповідальність за порушення правил дорожнього руху, правила експлуатації автомобілями; завдання матеріальної шкоди та шкоди навколишньому середовищу; розташування, будову, принцип дії агрегатів, складових одиниць, механізмів і систем автомобілів та правила їх експлуатації; організацію проведення технічного обслуговування автомобілів у військових частинах Національної гвардії України.

Бути спроможним: використовувати теоретичні та практичні навички з будови та експлуатації автомобілів з метою організації підтримання їх в постійній бойовій готовності та проведення занять з особовим складом; проводити діагностування технічного стану та виконання робіт по технічному обслуговуванню автомобілів; керувати автомобілями, які відносяться до категорії «С» за різних дорожніх умов; виконувати вимоги Правил дорожнього руху, правил перевезень вантажів, пасажирів та багажу; забезпечувати справність обладнання автомобілів відповідно до вимог стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху і охорони навколишнього середовища.

Бути здатним: володіти теоретичними знаннями та практичними навичками з будови, організації експлуатації автомобілів; практичними навичками з діагностування та організації проведення технічного обслуговування автомобілів; теоретичними знаннями та практичними навичками з Правил дорожнього руху та основ безпеки дорожнього руху; вміло керувати автомобілями, які відносяться до категорії «С» за різних дорожніх умов.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Бойове застосування озброєння

Мета засвоєння дисципліни:

Підготувати офіцера, здатного вміло використовувати вогневі можливості стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння та влучно

вражати цілі із стрілецької зброї, засобів ближнього бою та озброєння бронетранспортерів, організовувати та забезпечувати правильну експлуатацію бойової техніки та озброєння підрозділів Національної гвардії України, організовувати та проводити заняття, по бойовому застосуванню озброєння, з особовим складом підпорядкованого підрозділу.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К13. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К15. Здатність планувати, організовувати і вести бій підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К17. Здатність оцінювати противника та прогнозувати найбільш ймовірні варіанти його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання.

Зміст дисципліни:

Галузь військової науки, яка вивчає застосування стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння в бойовій обстановці, порядок організації стрільб, розсіювання снарядів, імовірність попадання, прийоми та правила стрільби із стрілецької зброї, засобів ближнього бою та БТР, розвідку цілей спостереженням, визначення відстаней та цілевказівок, а також оцінці результатів стрільби, заходи безпеки при поводженні зі зброєю під час проведенні стрільб, основи організації та методики проведення занять по навчанню прийомів та правил стрільби.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 12; РН 13; РН 15; РН 17; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: фізичні процеси, які відбуваються в вузлах та механізмах озброєння; тактико-технічні характеристики і бойові можливості стрілецького озброєння підрозділів вогневої підтримки, засобів ближнього бою, озброєння та прилади БКУ БТР, будову і принцип дії вузлів, агрегатів і систем озброєння в обсязі, необхідному для організації технічно правильного їх застосування, обслуговування та ремонту; порядок і методику виконання нормативів з вогневої підготовки підрозділів Національної гвардії України; заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю; порядок розрахунку боєприпасів, необхідних для поразки різноманітних цілей; облік боєприпасів на пункті

бойового постачання при проведенні стрільб; управління вогнем підрозділів під час бою.

Бути спроможним: вести розвідку цілей спостереженням, визначати дальність і давати цілевказівки; швидко оцінювати виявлені цілі та приймати рішення на їх знищення; влучно вражати цілі з усіх видів стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння БТР; готувати стрілецьку зброю до стрільби та проводити її обслуговування; виконувати обов'язки посадових осіб, які забезпечують стрільбу; організовувати та методично грамотно проводити заняття вогневої підготовки, пов'язані зі стрільбою у взводі, роті; здійснювати контроль за дотриманням заходів безпеки під час стрільби.

Бути здатним: володіти широким колом практичних навичок в застосування озброєння в бойовій обстановці, в підготовці вихідних даних до стрільби, в веденні влучного вогню з усіх видів стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння БТР по нерухомих цілях та цілям, які з'являються та рухаються, вдень і вночі, в проведенні занять з вогневої підготовки.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Стрілецька зброя та вогнева підготовка

Мета засвоєння дисципліни:

Підготувати офіцера, здатного організовувати та забезпечувати правильну експлуатацію та застосування стрілецького озброєння та боєприпасів, засобів ближнього бою, приладів спостереження та розвідки, озброєння БТР. Проводити роботу по їх обслуговуванню, підготовці до стрільби, усуненню експлуатаційних несправностей. Управляти вогнем підрозділу в основних видах бою. Застосовувати озброєння підрозділів вогневої підтримки. Самостійно в військах освоювати нові зразки техніки та озброєння, їх експлуатацію. Організовувати та методично грамотно проводити заняття з вивчення матеріальної частини озброєння у військах по Програмі бойової підготовки підрозділів Національної гвардії України.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК.Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К13. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Галузь військової науки, яка вивчає конструкцію матеріальної частини озброєння та боєприпасів, озброєння БТР, приціли та прилади спостереження, перевірку бою та приведення до нормального бою стрілецької зброї та озброєння БКУ БТР, управління вогнем підрозділів НГУ в основних видах бою; Основи організації та методики проведення занять по вивченню матеріальної частини військової техніки, озброєння та боєприпасів, озброєння армій іноземних держав, технічне обслуговування та зберігання озброєння.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 12; РН 13; РН 16; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні положення із внутрішньої та зовнішньої балістики із теорії імовірності та помилок та їх застосування при підготовці до стрільби, закон розсіювання куль (снарядів), теорії імовірності попадання та дійсності стрільби; правила стрільби із стрілецької зброї озброєння БТР з місця, з коротких зупинок та з ходу по нерухомих цілях та цілях, які з'являються та рухаються, вдень і вночі; правила стрільби із протипіхотних і протитанкових гранатометів; вимоги "Курсу стрільб із стрілецької зброї та озброєння бойових машин" по організації, порядку проведення стрільб та заходам безпеки під час стрільби; задачі методичної підготовки, зміст Програми бойової підготовки підрозділів Національної гвардії України з вогневої підготовки, методи навчання, планування та облік стрільб.

Бути спроможним: застосовувати основні бойові і технічні можливості стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння БТР та управляти вогнем в бою; технічно грамотно експлуатувати стрілецьке озброєння, озброєння підрозділів вогневої підтримки, засоби ближнього бою, прилади спостереження та розвідки, озброєння та прилади БКУ БТР; виявляти причини можливих затримок та самостійно усувати їх; виконувати нормативи з вогневої підготовки; безпечно поводитись зі зброєю та боєприпасами під час занять, розбирання та чищення зброї; самостійно в військах освоювати нові зразки техніки та озброєння та експлуатацію; організовувати та методично грамотно проводити заняття з бойової підготовки у військах по Програмі бойової підготовки підрозділів Національної гвардії України.

Бути здатним: володіти широким колом практичних навичок в експлуатуванні стрілецького озброєння, озброєння підрозділів вогневої підтримки, засобів ближнього бою, приладів спостереження та розвідки, озброєння та прилади БКУ БТР; методикою проведення занять з вогневої підготовки та бойових стрільб.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Психологія екстремальної діяльності (в тому числі тактична медицина)

Мета дисципліни:

Підготовка військовослужбовців в області організації та надання першої медичної допомоги при виконанні службово-бойових завдань; теоретично-практична підготовка військовослужбовців в області екстремальної та кризової психології.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К04. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

Зміст дисципліни:

Надання домедичної допомоги в секторі обстрілу і транспортування потерпілого; надання домедичної допомоги в секторі укриття.

Загальні основи екстремальної психології. Психологія натовпу та управління ним. Психологічне супроводження СБД військовослужбовців в екстремальних умовах.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 1; РН 2; РН 4; РН 19; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні порушення життєво-важливих функцій організму військовослужбовця та методи надання першої медичної допомоги; особливості професійно-психологічної підготовки військовослужбовців щодо забезпечення особистої безпеки в ризико-небезпечних ситуаціях службово-бойової діяльності.

Бути спроможним: своєчасно надавати першу медичну допомогу при травмах, отруєннях, кровотечах і порушеннях серцево-легеневої діяльності. Проводити екстрену регуляцію актуального психічного стану і негативних емоційних переживань, пов'язаних з екстремальною ситуацією, за допомогою професійних методів, які відповідають вимогам конкретної ситуації.

Бути здатним: володіти методиками надання першої медичної допомоги потерпілим при різних невідкладних станах; методиками психологічної допомоги військовослужбовцям, які зазнали сильного психотравмуючого впливу при виконанні службово-бойових завдань.

Форма підсумкового контролю: залік.

Військова психологія та педагогіка

Мета засвоєння дисципліни:

Загальні питання психології та психічні процеси людини. Психічні властивості особистості. Сутність та зміст методів психодіагностики, особливості їх використання. Військовий колектив: сутність, зміст та психологічні закономірності його функціонування. Загальні основи екстремальної психології. Психологія натовпу та управління ним. Психологічне супроводження СБД військовослужбовців в екстремальних умовах; надати теоретичні знання щодо навчання та виховання військовослужбовців та підготовка військових колективів до успішного виконання СБЗ, формування особистості як захисника й розробка на цій основі теорії і методики воєнно-педагогічного процесу; надати знання та сформувати уміння і навички з організації та проведення занять з підрозділами із застосуванням принципів, методів, форм, засобів та організаційних заходів навчання в системі бойової підготовки військ; надати знання щодо змісту, напрямків, форм та методів виховної роботи у взаємодії з іншими навчальними дисциплінами, вміти їх використовувати у навчанні і вихованні особового складу; формувати, високі бойові і морально-психологічні якості, розуміння значення завдань, які виконують підрозділи НГУ.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К05. Здатність планувати та управляти часом.

К07. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

К21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Розвиток педагогічної думки. Сутність, зміст, структура навчання та виховання. Теоретико-методологічні основи військового навчання та виховання.

Основи та загальні положення щодо методичної підготовки. Методи і форми навчання Принципи військового навчання та їх застосування в ході підготовки підрозділів Навчальна матеріально-технічна база і забезпечення занять з бойової підготовки. Організація та методика проведення з підрозділом тактико-стройових, тактико-спеціальних занять та занять з бойової готовності. Складання план-конспектів для проведення занять.

Основні засоби та форми виховної роботи. Інформаційно-пропагандистське забезпечення. Індивідуальна виховна робота. МПЗ виконання повсякденних службово-бойових завдань. МПЗ виконання службово-бойових завдань у надзвичайних умовах. МПЗ військ в бойових умовах. МПЗ бойової підготовки, експлуатації стрілецької зброї, засобів ближнього бою, озброєння та бойової техніки. МПЗ військової дисципліни та профілактики правопорушень. Військово-соціальна робота.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 01; РН 02; РН 05; РН 07; РН 21; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основи організації навчально-виховного процесу, методи та форми проведення занять з бойової і гуманітарної підготовки; основні вимоги керівних документів з питань організації військово-педагогічного процесу; сутність, зміст та специфіку процесу виховання воїнів національної гвардії України.

Бути спроможним: використовувати знання з історії світової та вітчизняної психології та педагогіки у формування наукового світогляду; будувати взаємовідносини на підставі психолого-педагогічної культури; вдосконалювати методичні навички проведення бойової і гуманітарної підготовки; вживати сучасні методи активного навчання та виховання особового складу; використовувати основні методи науково-педагогічних досліджень особового складу та сучасні технології виховання підлеглих для якісного виконання завдань бойової підготовки.

Бути здатним: володіти методами і технікою визначення та оцінювання професійно-значущих особистісних якостей підлеглих; організовувати, проводити навчальні заняття; володіти методикою проведення і контролю занять з предметів бойової та гуманітарної підготовки.

Форма підсумкового контролю: залік.

Соціогуманітарні основи військово-професійної діяльності

Мета засвоєння дисципліни:

Підготувати офіцера, здатного здійснювати військово-професійну діяльність відповідно до розуміння особливостей державного, етнічного та національного будівництва на землях України, ролі українського війська у різні історичні часи у державотворенні, шляхів та тенденцій розвитку української культури на тлі європейського культурного простору, цінностей військової культури та військових традицій, їхніх впливів на військово-професійну діяльність офіцера Національної гвардії України;

Підготувати офіцера, здатного будувати військово-професійну діяльність на принципах патріотизму та розуміння важливості соціальної ролі офіцера Національної гвардії України у питаннях захисту держави її національних цінностей;

Підготувати офіцера, здатного моделювати свою професійну поведінку на шанобливому ставленні до ментальної і історико-культурної специфіки та традицій регіонів України, до ідеї збереження миру, цінностей демократії,

гуманізму; толерантності у сприйнятті різних національно-культурних цінностей;

Підготувати військового професіонала з високою громадянською та національно-патріотичною свідомістю.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Основні етапи державного будівництва на українських землях. Етапи формування українського етносу, нації, політичної нації. Роль українського війська у основних етапах державотворення. Етногенез та формування ментально-психологічних особливостей українців Ментально-психологічні особливості українського народу як наслідок культурно-історичних, геополітичних та ін. чинників утворення нації.

Українське державотворення та соціальна роль українського війська у ньому: історична ретроспектива від княжих часів до сьогодення. Історико-політичні аспекти етнонаціональних та державотворчих процесів України, роль армії у державному будівництві на всіх історичних етапах боротьби України за свою незалежність.

Демократія, право та гуманізм: базові цінності західноєвропейської цивілізації. Зміст та значення європейських культурних надбань у певні історико-культурні етапи.

Шляхи розвитку української національної культури, вітчизняні культурні цінності від витоків до сьогодення, їхній вплив на формування національної та громадянської свідомості українців.

Військова культура як невід'ємна складова культурного поля української нації та західноєвропейського культурного простору, зміст та тенденції розвитку військової культури, її вплив на подальший розвиток військової діяльності та української військової традиції.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 01; РН 02; РН 10; РН 11; РН 21; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: етапи та особливості державотворення та етнічного і національного будівництва на землях України, теорії походження українського етносу, ментально-психологічні особливості українського народу, чинники їхнього формування та вплив на політичну культуру українців, основні етапи формування українського війська та його роль у будівництві держави на всіх етапах українського державотворення, шляхи та тенденції розвитку української культури на тлі європейського культурного простору, цінності військової культури та військових традицій, їхній вплив на військово-професійну діяльність офіцера

Бути спроможним: здійснювати військово-професійну діяльність на принципах патріотизму та розуміння важливості соціальної ролі офіцера Національної гвардії України у питаннях захисту держави її національних культурних цінностей; моделювати свою професійну поведінку на шанобливому ставленні до ментальної і історико-культурної специфіки та традицій регіонів України, до ідеї збереження миру, цінностей демократії, гуманізму; толерантності у сприйнятті різних національно-культурних цінностей

Бути здатним: пояснювати обставини, події минулого та сучасності, що вплинули та впливають на процес державного будівництва на українських землях; організовувати і проводити інформування особового складу підрозділу про соціокультурні, суспільно-історичні, політичні події в світі і в Україні.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

Правознавство

Мета засвоєння дисципліни:

Надати необхідні знання щодо сутності теорії права, її ознак та функцій, системи права: галузей, інститутів, норм права та джерел права: законів і підзаконних нормативно-правових актів, правопорушень і видів юридичної відповідальності; сутності конституційного права України, конституційного процесу в Україні, загальних засад демократичного конституційного ладу в Україні, народовладдя та його форм в Україні, інституту громадянства в Україні та основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні; сутності системи органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні, конституційно-правового статусу законодавчої влади в Україні, загальної характеристики інституту голови

держави в Україні, судової системи України, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в Україні; знання щодо сутності цивільного права України, як самостійної галузі правової системи України, систему та основні інститути цивільного права України; знання щодо змісту кримінального процесу, основного джерела кримінально-процесуального кодексу України, сутності доказування в кримінальному процесі; сутність сімейного права України, як самостійної галузі правової системи України, основні інститути сімейного права України; сутність трудового права України, як самостійної галузі правової системи України, основні інститути трудового права України;

Підготувати офіцера здатного до ефективного використання у військово-професійної діяльності повноважень (прав і обов'язків), наданих військовому фахівцю Конституцією України, статутами та іншими нормативно-правовими актами чинного законодавства, нормами міжнародного гуманітарного права, та прийняття на їх основі правомірних рішень у стандартних та нестандартних ситуаціях у процесі військово-професійної діяльності.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К07. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

К10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Основи теорії держави та права. Основи конституційного права України. Військове законодавство України в контексті правоохоронної діяльності. Система міжнародного гуманітарного права.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 01; РН 02; РН 07; РН 10; РН 21; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основи теорії держави і права, загальні положення Конституції України та чинних законів України, конституційні основи правосуддя в

Україні, напрямки правоохоронної діяльності в Україні та військового законодавства, основні положення міжнародного права, акти виконавчої влади.

Бути спроможним: аналізувати ділові обставини у сфері сучасного правового поля, ефективно застосовувати норми законодавства у своїй практичній діяльності, вільно орієнтуватись в змінах та доповненнях до законодавства України, приймати виважені рішення у відповідності до норм, які відносяться до різних галузей права, забезпечувати і створювати необхідні умови для здійснення реалізації норм права в конкретних життєвих ситуаціях в рамках своєї професійної компетентності.

Форма підсумкового контролю: залік.

Філософські та соціологічні основи військово-професійної діяльності

Мета: формування і розвиток у курсантів філософської та соціологічної культури мислення; філософського розуміння світу та ролі людини в сучасному інформаційно-технічному світі; необхідних знань та практичних навиків соціологічного розуміння та дослідження феноменів соціального; засвоєння філософських та соціологічних знань як методологічного засобу для аналізу природних та соціальних явищ та процесів, технічних та гуманітарних наук, а також проблем військової теорії і практики; виховання у майбутніх офіцерів сучасного державницького світогляду, розуміння свого належного місця у процесі українського державотворення; лідерського стилю управлінської діяльності, уміння вести діалоги і дискусії; підготовка майбутніх офіцерів до професійного виконання завдань військово-соціального управління у частинах та підрозділах Національної гвардії України.

Компетентності, які формує дисципліна: ІК; ЗК01; ЗК02; ЗК05; ЗК07; ЗК10; ЗК11; СК21; СК23

Зміст дисципліни:

БЗМ І: Філософія як світоглядна система, історичні типи світогляду, його структура та роль в житті людини і суспільства; сутність, предмет, функції та етапи розвитку філософії; методологічні проблеми пізнання, проблема істини, основні форми та закони логічного мислення; буття та його форми, єдність і взаємозв'язок природи і людини, матеріального і духовного; філософська концепція людини, проблема соціалізації людини, особистість, проблема формування ціннісних орієнтацій військовослужбовця; культура як предмет філософського аналізу; «етика», «мораль», «моральність», військова етика та військовий обов'язок; суть, зміст і структура військового етикету; естетика і військова служба; соціальна філософія й філософія історії, філософські проблеми війни, миру та армії; сутність та зміст основних світових релігій; особливості релігійних конфесій і сучасних релігійних процесів в Україні.

БЗМ ІІ: Специфіка соціологічного та військово-соціологічного знання; роль соціології у пізнанні суспільства і військової сфери, основні етапи і тенденції розвитку військової соціології, її категорії та завдання; соціальна структура суспільства (класи, соціальні інститути, соціальні групи, страти), місце військової сфери в соціальній структурі суспільства, її специфіка,

взаємозв'язки з основними сферами життєдіяльності суспільства, структура військової сфери; особливості соціальної структури Збройних Сил та Національної гвардії України; соціальні зміни та процеси у суспільстві та його військовій сфері, модернізація та глобалізація, їх прояви у військовій сфері, основні типи соціальних процесів у військових колективах; соціологічний аналіз особистості, родини, побуту та образу життя військовослужбовців; зміст та призначення військово-соціологічного дослідження, основні методи збору та аналізу соціальної інформації у військовому колективі; основні вимоги щодо організації та проведення простого соціологічного дослідження у військовому колективі.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 01; РН 02; РН 05; РН 07; РН 10; РН 11; РН 21; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати:

досягнення, зміст, історію світової та української філософської думки; методологічні функції філософії в науковому і військово-практичному аспектах; основні принципи, закони і категорії діалектики та особливості їх прояву в житті суспільства і військовій практиці; предмет, структуру і завдання логіки; сутність і категорії етики та естетики; сутність та зміст основних світових релігій; особливість релігійних конфесій і сучасних релігійних процесів в Україні.

Соціальний зміст тих суспільних явищ та процесів, що важливі для практичної діяльності військового керівника: соціологічного пояснення суспільства, його стратифікаційної та інституціональної структур; особливостей соціальної структури Збройних Сил України та Національної гвардії; соціологічного розуміння особистості (військовослужбовця), соціальної структури особистості та соціальних типів особистостей; соціологічного аналізу родини (військовослужбовця), військового побуту та дозвілля; образу життя військовослужбовців; соціальних змін та процесів, зокрема у військово-соціальній сфері; знання практики організації й проведення конкретного соціологічного дослідження у військових колективах.

Уміти: Самостійно аналізувати факти, явища та процеси в системі «людина-світ», «людина-суспільство» в їх діалектичному взаємозв'язку та з урахуванням змін, що відбуваються в світі та в Україні; прогнозувати соціальні процеси в військових колективах і керувати ними; формувати й впроваджувати заходи щодо удосконалення соціальних стосунків у підпорядкованих підрозділах; здійснювати диференційний підхід до віруючих у залежності від їх релігійних поглядів; сприяти розвитку гуманітарного і соціального забезпечення діяльності підрозділів Національної гвардії України у повному обсязі своїх функціональних обов'язків, відповідно до посадового призначення; робити світоглядні і методологічні висновки на основі отриманих знань; працювати з науковою і суспільно-політичною літературою.

Мати уявлення (бути ознайомленим): про сутність та зміст сучасного філософського процесу; особливості, сутність та зміст філософських і соціологічних доктрин та концепцій, основних філософських та соціологічних

шкіл та напрямків; основні школи та напрямки сучасної військової соціології, методологію та методику військово-наукового, зокрема військово-соціологічного, пізнання.

Форма проміжного контролю: усне опитування, тестування, контрольна робота, модульний контроль.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік з оцінкою.

Інформатика та інформаційні технології

Мета засвоєння дисципліни:

Надати знання та формувати навички вміло використовувати можливості методів і процесів збору, зберігання, обробки, передачі, аналізу та оцінки інформації, що забезпечують можливість її використання для підтримки виконання службово-бойових завдань.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К22. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки, вирішення інших професійних завдань (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Технологія учіння; структура та функціональні можливості інформаційного забезпечення військ: технічне забезпечення; математичне забезпечення; програмне забезпечення; лінгвістичне забезпечення, ергономічне забезпечення; використання інформаційних технологій для підтримки виконання СБЗ: розробка службово-бойової документації; системи підтримки прийняття рішення; основи побудови, використання та захисту сучасних та перспективних телекомунікаційних мереж військового призначення.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 22; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: методи і процеси збору, зберігання, обробки, передачі, аналізу та оцінки інформації, що забезпечують можливість її використання для прийняття рішень; перспективи розвитку та використання обчислювальної техніки та інформаційних технологій.

Бути спроможним: використовувати інформаційні технології та комунікаційні можливості мереж при роботі з інформацією у складі робочих груп; самостійно опанувати новітні інформаційно-телекомунікаційні технології та використовувати їх у професійній діяльності офіцера управління.

Форма підсумкового контролю: залік.

Фізичне виховання та методика фізичної підготовки

Мета засвоєння дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни є забезпечення фізичної готовності військовослужбовців до виконання завдань за призначенням.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К24. Здатність переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження.

Зміст дисципліни:

Підвищення всебічної фізичної підготовленості шляхом розвитку та вдосконалення фізичних якостей; формування професійно-прикладних навичок у пересуванні по пересіченій місцевості, подоланні перешкод, рукопашного бою, спортивних та рухливих ігор та військово-прикладного плавання; забезпечення високої професійної працездатності; підвищення стійкості організму до впливу несприятливих факторів службово-бойової діяльності; зміцнення здоров'я, загартування, гармонійного фізичного і духовного розвитку.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 24.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: мету, загальні і спеціальні задачі фізичної підготовки; основи проведення всіх форм фізичної підготовки; засоби регулювання фізичного навантаження на військовослужбовців при виконанні фізичних вправ; зміст і послідовність вивчення фізичних вправ; зміст ВСК та Військово-спортивної класифікації; засоби, форми та порядок організації фізичної підготовки в підрозділах Національної гвардії України; систему перевірки, оцінки фізичної та методичної підготовленості військовослужбовців; вимоги особистої та загальної гігієни; мету, зміст і порядок обліку фізичної підготовки в підрозділах; порядок всебічного забезпечення фізичної підготовки за профілем служби.

Бути спроможним: виконувати встановлені програмою вправи та дії, а також вправи і вимоги ВСК, спортивної та Військово-спортивної класифікації; навчати окремим вправам по програмі фізичної та спеціальної фізичної підготовки при проведенні практичних занять; організувати і проводити заняття зі спеціальної та загально-фізичної підготовки; надавати допомогу та страхувати при виконанні фізичних вправ і прийомів рукопашного бою; перевіряти та оцінювати фізичну підготовленість військовослужбовців; організувати роботу по Військово-спортивному комплексу, проводити змагання по спортивним і військово-прикладним видам спорту.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Безпека військової діяльності

Мета засвоєння дисципліни:

Підготувати курсантів, здатних до використання еко-етичних норм, що регулюють відносини між людьми та довкіллям, застосовувати екологічні принципи, приймати екологічні рішення у професійній діяльності і організовувати роботу до вимог екологічної безпеки. Підготувати курсанта, здатного використовувати уміння в повсякденній діяльності для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці, поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим виконанням заходів гарантування безпеки праці, дотриманням усіх вимог безпеки особового складу при виконанні службових завдань.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

Зміст дисципліни:

Аспекти екологічної безпеки. Екологічні проблеми України. Стратегія і тактика збереження та стабільного розвитку життя на Землі. Охорона праці. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці у військових частинах та на підприємствах. Навчання з питань охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи фізіології та гігієни праці. Основи виробничої безпеки. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні закономірності взаємодії людини, суспільства і природи; особливості впливу антропогенних факторів на природне середовище; методи управління процесами природокористування; формування екологічного світогляду, розвиток екологічної свідомості; нормативно-правові документи в об'ємі своєї діяльності; організацію охорони праці у підрозділах, військових частинах та об'єктах виробничої діяльності; основні заходи по запобіганню травматизму та професійного захворювання; основи фізіології та гігієни праці; методи контролю та впливу на особовий склад параметрів вібрацій та шуму; вплив електромагнітних полів, радіочастотного діапазону та іонізуючого

випромінювання на особовий склад; залежність дії електроструму на людину від тривалості дії, умов, середовища, метеорологічних факторів, фізичного стану людини; основи пожежної профілактики, основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і утримання шляхів евакуації та засобів пожежогасіння.

Бути спроможним: аналізувати екологічні проблеми які виникають під час професійної військової діяльності, визначати приблизний рівень екологічного ризику, приймати практичні рішення з урахуванням реальної екологічної ситуації; моделювати глобальні екологічні проблеми та шляхи їх вирішення, приймати екологічні рішення в умовах військової діяльності, здійснювати захист населення під час виникнення екологічних катастроф природного та техногенного походження; організувати навчання та перевірку знань, види інструктажів, порядок проведення інструктажів і розробку інструкцій для особового складу; контролювати дію параметрів мікроклімату та освітлення на особовий склад; оцінювати негативний вплив іонізуючого випромінювання та інших шкідливих факторів на особовий склад для прийняття наступних рішень; надавати першу долікарську допомогу потерпілим при кровотечі, ураженні від електричного струму та інших нещасних випадках; правильно використовувати засоби пожежогасіння.

Форма підсумкового контролю: залік.

Вища математика

Мета засвоєння дисципліни:

Надати курсантам знання елементів математики, які використовуються в професійній діяльності.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К05. Здатність планувати та управляти часом.

К14. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

Зміст дисципліни:

Лінійна та векторна алгебра, аналітична геометрія. Матриці. Визначники. Розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь. Вектори. Скалярний, векторний та мішаний добуток векторів. Рівняння лінії на площині та у просторі. Лінії другого порядку: коло, еліпс, гіпербола, парабола. Рівняння лінії та площині у просторі. Поверхні другого порядку.

Основи диференціального числення. Границя функції. Похідна та диференціал. Правила диференціювання. Застосування диференціала до

наближених обчислень. Правило Лопітала. Функції двох змінних, їх похідні та диференціали. Застосування диференціального числення до аналізу і дослідження функціональних залежностей в інженерній механіці та військовій справі.

Основи інтегрального числення. Невизначений інтеграл та його властивості. Основні методи інтегрування. Інтегрування раціональних, ірраціональних, тригонометричних функцій. Визначений інтеграл, його властивості. Формула Ньютона-Лейбніца та методи обчислення визначеного інтеграла. Застосування інтегрального числення до розв'язання практичних військово-технічних та інженерно-механічних задач. Диференціальні рівняння.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 05; РН 14; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: методи розв'язання задач та доведення основних теорем; елементи лінійної алгебри та аналітичної геометрії, математичного аналізу, диференціальне та інтегральне числення однієї та двох змінних, основні методи розв'язання математичних задач при вирішенні службово-бойових завдань; сучасний стан розвитку математики та можливі напрямки їх розвитку для вирішення службово-бойових завдань.

Бути спроможним: розв'язувати фізичні, інженерні та військово-технічні задачі математичного змісту; застосовувати базові знання при формуванні розуміння професійних завдань військової діяльності; приймати практичні рішення з урахуванням загальних знань з вищої математики.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Фізика

Мета засвоєння дисципліни:

Надати курсантам знання елементів фізики, які використовуються в професійній діяльності.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К14. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

Зміст дисципліни:

Механіка. Фізичні основи механіки. Кінематика матеріальної точки. Динаміка матеріальної точки. Механічна робота та енергія. Закони

збереження.. Молекулярна фізика і термодинаміка. Закони стану ідеального та реального газів. Елементи кінетичної теорії. Закони термодинаміки. Фізичні основи функціонування теплових машин. Електромагнетизм. Електростатика. Електричний струм. Основи електромагнетизму. Електростатичне поле та його характеристики. Постійний струм. Основи теорії електромагнітних явищ. Оптика та атомна фізика. Колювання та хвилі. Хвильова та корпускулярна оптика Зонна теорія твердих тіл.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 14; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основи фізичних явищ, фундаментальні поняття, закони та теорії класичної і сучасної фізики, а також методи фізичних досліджень; особливості фізичної основи побудови, функціонування, модернізації та загальні фізичні властивості речовин і матеріалів, що найпоширеніші в виробництві озброєння та військової техніки; основні методи розв'язання фізичних задач при вирішенні службово-бойових завдань; сучасний стан розвитку фізики та можливі напрямки їх розвитку для вирішення професійних завдань загально-інженерної та військової діяльності.

Бути спроможним: застосовувати базові знання з фізики при формуванні розуміння професійних завдань військової діяльності; працювати із сучасною вимірювальною апаратурою, використовувати сучасні методи обробки результатів вимірювання, виділяти конкретний фізичний зміст у прикладних завданнях майбутньої спеціальності; розв'язувати комплексні кваліфікаційні задачі фізики військово-прикладного напрямку.

Форма підсумкового контролю: залік.

Хімія

Мета засвоєння дисципліни:

Надати курсантам знання елементів хімії, які використовуються в професійній діяльності.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К14. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

Зміст дисципліни:

Загальна хімія. Будова атома. Сучасна модель атома та квантово-механічне її обґрунтування. Періодична система хімічних елементів в світі

сучасної науки. *Механізми утворення хімічних сполук. Типи хімічних зв'язків (іонний, ковалентний, металічний, водневий). Природа хімічного зв'язку. Взаємозв'язок властивостей хімічних сполук з видом хімічного зв'язку.*

Швидкість хімічної реакції та фактори, що впливають на неї. Реакції гомогенні та гетерогенні. Енергія активації. Динамічна рівновага. Принцип Ле-Шательє.

Розчин та його характеристики. Способи виразу концентрації розчинів. Електролітична дисоціація. Сильні та слабкі електроліти. Дисоціація води. Водневий показник. Жорсткість води та методи її пом'якшення. Використання розчинів різних концентрацій при експлуатації військової техніки.

Електрохімія. Окиснювально-відновні процеси та їх характеристики. Використання окисників та відновників у військовій справі. Хімічні джерела електричного струму. Гальванічні елементи, їх будова та принцип дії. Види акумуляторів. Їх будова та принцип дії. Електроліз. Закони Фарадея. Хімічна та електрохімічна корозія. Використання електрохімічних систем і процесів у професійній діяльності військових інженерів.

Органічна хімія. Теорія хімічної будови, класифікація органічних сполук. Ізомерія. Номенклатура органічних речовин. Вуглеводні: їх будова, склад, властивості. Нафта. Хімія палива. Спирти та нітрогеновмісні органічні сполуки, їх будова, властивості, використання у виробництві вибухових речовин. Особливості будови та фізико-хімічні властивості органічних матеріалів, що застосовуються у виробництві сучасного озброєння.

Перспективні матеріали та направлений пошук нових технологій. Властивості матеріалів перспективного озброєння. Поведінка матеріалів в умовах специфічних зовнішніх впливів та прогнозування експлуатаційних властивостей матеріалів.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 14; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: фундаментальні поняття та теорії сучасної хімії; основні методи розв'язання хімічних задач при вирішенні службово-бойових завдань; сучасний стан розвитку хімії та можливі напрямки їх розвитку для вирішення службово-бойових завдань.

Бути спроможним: застосовувати базові знання при формуванні розуміння професійних завдань військової діяльності; застосовувати знання з хімії при формуванні розуміння професійних завдань загально-інженерної та військової діяльності.

Форма підсумкового контролю: залік.

Іноземна мова професійного спілкування

Мета засвоєння дисципліни:

формування необхідної комунікативної мовленнєвої компетентності (лінгвістичної, соціокультурної, прагматичної) у суспільній та загальній професійній сферах як в усній, так і в письмових формах на рівні, який є

адекватним стандартизованому мовленнєвому рівню СТАНАГ- 6001 СМР-2 (функціональний), а також формування навичок та вмінь автономного навчання.

Компетентності, які формує дисципліна:

К09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

Зміст дисципліни:

Від цивільного до військового. Стартовий тест. Знайомство. Лексика класного вжитку. Рапорт чергового по навчальній групі, команди. Заповнення особистої анкети. Особиста інформація. Національна академія Національної гвардії України, історична довідка та сьогодення. КМБ. Фонетичний алфавіт НАТО. Розклад дня військовослужбовця. Позначення часу у військовому контексті. Кар'єра військового. Родинні стосунки. Форма одягу

Військова служба. Підрозділи, частини та з'єднання збройних сил. Роди військ та служби. Тактичні умовні знаки. Військові звання. Військовий етикет. Спорт та дозвілля в житті військовослужбовців. Життя на військовій базі. Напрямки руху. Військові посади та обов'язки військовослужбовців.

Виконання службових обов'язків. Види бойової техніки та спорядження. Загальні відомості з історії створення НАТО. Участь у міжнародних навчаннях. Здоровий спосіб життя. Проблеми зі здоров'ям. Надання першої медичної допомоги. Евакуація поранених. Опис місцевості. Визначення координат на карті. Робота з військовими картами. Інструктажі, постановка завдань.

Миротворчі операції. Традиційні та сучасні миротворчі операції. Загальні завдання миротворців у підтриманні миру. Кодекс поведінки миротворця. Загальні відомості про міжнародні організації, що регулюють проведення миротворчих операцій. Службові телефонні розмови. Накази та ввічливі прохання. Завдання миротворців: супровід гуманітарних вантажів, патрулювання, організація блокувань. Правові аспекти застосування сили. Опис подій та порушників громадського порядку. Радіообмін.

Участь підрозділу у польових навчаннях. Просування по військовій службі. Бойове та похідне спорядження військовослужбовців. Індивідуальна зброя військовослужбовців. Надання інструкцій, як зарядити та розрядити зброю. Функціональні обов'язки командира взводу. Планування навчання особового складу. Організаційна структура батальйону. Організація проведення стрільб підрозділом. Правила поводження зі зброєю. Участь підрозділу у польових навчаннях. Проведення інструктажів з особовим складом, бойові накази.

Виконання службово-бойових завдань. Проведення спец. операцій. Бойові машини. Танки. Порядок застосування сили при виконання службово-бойових завдань. Вирішення мовленнєвих ситуацій в межах професійних завдань. Службова комунікація.

Військові формування з правоохоронними функціями в країнах світу. Національна гвардія України, історична довідка, основні завдання.

Національна гвардія США. Інформування особового складу. Військова та цивільна поліція. Поліція ООН. Види злочинів. Написання рапорту про подію та розслідування злочинів. Участь правоохоронців у миротворчих операціях. Інструктаж командира підрозділу на постановку завдань особовому складу.

Автомобілі: із історії створення. Виникнення перших автомобілів. Класифікація транспортних засобів, їх порівняльний аналіз. Броньовані машини, їх головні характеристики. Військова техніка спеціального призначення. Головні вузли автомобіля. Двигуни. Порівняльна характеристика типів двигунів. Робота ДВЗ. Система живлення. Карбюраторний двигун. Дизельний двигун. Інжекторний двигун. Системи пуску та запалення. Системи охолодження та змащування. Трансмісія. Шасі та підвіска. Рульова система. Гальмова система. Фільтри. Вирішення проблем, пов'язаних з технічним станом авто. Заповнення службової документації.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 09; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: фонетичний, граматичний матеріал; словниковий запас, який є адекватним для забезпечення соціально-побутових та робочих потреб у межах професійних ситуацій загальновійськового та професійного характеру в обсязі мінімально-необхідного професійно-орієнтованого рівня володіння іноземною мовою, який співвідноситься із стандартизованим мовленнєвим рівнем НАТО "СТАНАГ - 6001" – СМР-2.

Бути спроможним: сприймати інформацію фактичного характеру іноземною мовою на слух та розуміти повідомлення конкретного змісту на повсякденну, суспільну і власну професійну тематику з кола знайомих професійних питань, коли мовлення чітке і стандартне, а також розповіді про сучасні, минулі і майбутні події; здійснювати спілкування в повсякденних та стандартних робочих ситуаціях, описувати людей, місця і речі, розповідати про теперішні, минулі, майбутні події логічно завершеними, але простими розмовними блоками, стверджувати факти; порівнювати, протиставляти, надавати конкретні інструкції та вказівки, ставити передбачувані запитання і відповідати на такі запитання, використовуючи прості граматичні конструкції з дотриманням основних граматичних правил; робити підготовлену тематичну презентацію іноземною мовою, самостійно добираючи матеріал і використовуючи довідкову літературу та ресурси Інтернету; працювати з іншомовними джерелами і одержувати необхідну професійну інформацію з письмових матеріалів з використанням словника; читати тексти іноземною мовою за спеціальністю для загального ознайомлення зі змістом; для повного і точного його розуміння (з використанням словника); для знаходження в тексті потрібної інформації; надавати в письмовій формі інформацію про особисті та повсякденні робочі справи, складати відповідні документи (службові записки, короткі доповіді) та писати приватні листи на повсякденні теми, описувати людей, місця, речі, сучасні, минулі і майбутні події завершеними, але простими текстовими блоками.

Бути здатним: володіти комунікативною мовленнєвою спроможністю (лінгвістичною, соціокультурною, прагматичною) у соціальній та загальній професійній сферах як в усній, так і в письмових формах на рівні, який є адекватним стандартизованому мовленнєвому рівню СТАНАГ- 6001 SMP-2 (функціональний).

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Цикл професійної підготовки

Організація закупівель, товарів робіт та послуг в НГУ

Мета засвоєння дисципліни:

Формування у майбутніх фахівців системи знань про закономірності організації закупівель товарів, робіт і послуг для НГУ, які забезпечують її успішність, спрямованість на зниження ризиків, корупційності, які пов'язані з наявністю непрозорого проведення закупівельних процедур, вимоги демократичного суспільства завдяки використанню військовослужбовцями інструментів контролю якості, формувати практичні уміння і навички організовувати визначення контролю якості закупівельних товарів, робіт та послуг при їх постачанні до військових частин НГУ.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

K01. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо.

K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K03. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

K11. Здатність зберігати та примножувати наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. Її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології.

K23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни:

Організаційні основи управління якістю закупівель, товарів, робіт та послуг. Методичні основи управління якістю закупівель товарів, робіт та послуг НГУ. Системи управління якістю закупівель товарів, робіт та послуг у відповідності з міжнародними стандартами.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 01; РН 02; РН 03; РН 11; РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: організаційно-економічні основи управління якістю закупівельних товарів, робіт та послуг у військовій частині; актуальні проблеми і перспективи організації закупівель товарів, робіт та послуг в умовах невизначеності; методи

визначення показників якості матеріальних ресурсів та її оцінка; специфіку сучасної технології експертних оцінок якості при тендерних закупівлях товарів, робіт та послуг.

Бути спроможним: розробляти вимоги до якості закупівельних робіт та послуг за нормативними документами та стандартами; застосовувати методи визначення показників якості закупівельних товарів, робіт та послуг; володіти специфікою сучасної технології експертних оцінок якості при тендерних закупівлях товарів робіт та послуг; формувати вибіркові плани контролю якості військової продукції; застосовувати експертні методи визначення якості військової продукції.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Технічне забезпечення

Мета засвоєння дисципліни:

Надати професійні знання офіцерові служби технічного забезпечення, здатного організовувати і управляти автотехнічним забезпеченням (АТЗ) службово-бойових завдань (СБЗ); швидко аналізувати та оцінювати обстановку, правильно формулювати висновки з неї, приймати обґрунтовані рішення і відпрацьовувати пропозиції по АТЗ при підготовці та в ході виконання СБЗ, доповідати їх старшому начальникові та впроваджувати в життя; організувати розміщення та переміщення сил і засобів АТЗ, їх захист, охорону і оборону в ході виконання СБЗ; надати необхідні знання з організації автотехнічного забезпечення частин і підрозділів у мирний та воєнний час, його основні завдання, сили та засоби; укомплектування військових частин автобронетанковою технікою; планування та організація експлуатації, облік роботи автобронетанкової техніки.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К14. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

К20. Здатність здійснювати водіння базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу і технічне обслуговування.

К21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході

повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К30. Здатність організовувати ремонт озброєння та військової техніки та ефективно використовувати ремонтні засоби під час виконання службових та службово- бойових завдань.

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

К32. Здатність організовувати роботу автомобільної та бронетанкової служби.

К33. Здатність організовувати використання, технічне обслуговування та транспортування автобронетанкової техніки.

К34.Здатність організовувати автотехнічне та танкотехнічне забезпечення підрозділів НГУ.

Зміст дисципліни:

Галузь військової науки, яка вивчає основи автотехнічного забезпечення СБЗ, що виконуються Національною гвардією України; планування та організацію АТЗ частини НГУ при підготовці до виконання службово-бойових завдань та в ході їх виконання; сутність автотехнічного забезпечення, укомплектування військових частин автобронетанковою технікою, планування експлуатації та облік роботи машин, основи організації експлуатації автомобілів та бойових машин, парки та внутрішня служба в них.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 12; РН 14; РН 16; РН 20; РН 21; РН 30; РН 31; РН 32; РН 33; 34.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: завдання АТЗ, порядок їх виконання при підготовці та в ході виконання СБЗ та службово-бойовому застосуванні; зміст роботи начальника автомобільної служби по плануванню та організації АТЗ при підготовці і в ході виконання СБЗ; завдання, склад, оснащення та можливості підрозділів з ремонту автомобільної та бронетанкової техніки, завдання, склад та порядок використання підрозділів автотехнічного забезпечення в ході виконання СБЗ; основи автотехнічного забезпечення бойових дій військ; основи бойової та мобілізаційної готовності сил та засобів автотехнічного забезпечення; основи управління силами та засобами автотехнічного забезпечення; організацію захисту, оборони і охорони автомобільних підрозділів.

Бути спроможним: організовувати АТЗ при підготовці та в ході виконання СБЗ; швидко аналізувати обстановку, чітко формулювати висновки з неї, приймати обґрунтовані рішення і виробляти пропозиції по АТЗ, доповідати їх старшому начальникові та втілювати в життя; організувати розміщення та переміщення сил і засобів АТЗ, їх захист, охорону і оборону; грамотно розроблювати документи по АТЗ, вести робочу карту, застосовувати технічні засоби зв'язку та електронно-обчислювальну техніку, методи оптимізації в плануванні і управлінні артилерійсько-технічним забезпеченням; організувати роботу та управляти силами і засобами автомобільної служби по автотехнічному забезпеченню частин і підрозділів у будь-яких умовах

обставин; розробляти основні документи по автотехнічному забезпеченню частин і підрозділів і військовим автомобільним перевезенням; вміло розташовувати на місцевості та швидко організовувати роботу засобів автотехнічного забезпечення.

Бути здатним: володіти широким колом практичних навичок у плануванні, організації та практичному вирішенні завдань автотехнічного забезпечення службово-бойових (бойових) завдань частин і підрозділів Національної гвардії України: володіти навичками відпрацювання документів з організації автотехнічного забезпечення, організації заходів по приведенню підрозділів автотехнічного забезпечення у вищі ступні бойової готовності.

Мати уявлення (бути ознайомленим): з артилерійсько-технічним та автотехнічним забезпеченням спеціальних операцій, які проводяться іншими силовими структурами нашої держави.

Форма підсумкового контролю: залік.

Автомобілі

Мета засвоєння дисципліни:

Вивчення будови та робочих процесів систем і агрегатів автомобільної техніки, оволодіння теорією та практикою визначення показників експлуатаційних властивостей автомобілів.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

Зміст дисципліни:

Призначення, технічні характеристики, будова та робочі процеси автомобільної техніки. Основи теорії та практики розрахунку показників експлуатаційних властивостей автомобілів, типові конструкції їх систем і агрегатів.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 23; РН 25; РН 31; РН 16.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: будову, робочі процеси, експлуатаційні властивості, типові конструкції систем і агрегатів автомобільної техніки; параметри і особливості робочих процесів перспективної автомобільної техніки.

Бути спроможним: практично виконувати роботи з розбирання, складання та регулювання систем і агрегатів автомобільної техніки; аналізувати конструкцію та експлуатаційні властивості нових та перспективних зразків автомобільної техніки.

Бути здатним: приймати обґрунтовані рішення: володіти знаннями і практичними навичками якісної і кількісної оцінки робочих процесів систем і агрегатів автомобільної техніки; розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Транспортні засоби підвищеної прохідності багатоцільового призначення.

Мета засвоєння дисципліни:

Надання знань з будови та робочих процесів систем і агрегатів транспортних засобів підвищеної прохідності, теорії та практики визначення показників конструкційних і експлуатаційних якостей.

Зміст дисципліни:

Призначення, технічні характеристики, будова та робочі процеси транспортних засобів підвищеної прохідності багатоцільового призначення, основи теорії та практики розрахунку конструкційних параметрів за типовими конструкціями їх систем і агрегатів, експлуатаційних властивостей.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 23; РН 25; РН 31; РН 16.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: будову, робочі процеси, експлуатаційні властивості, типові конструкції систем і агрегатів транспортних засобів підвищеної прохідності багатоцільового призначення; параметри і особливості робочих процесів перспективних зразків такої техніки.

Бути спроможним: практично виконувати роботи з розбирання, складання та регулювання систем і агрегатів автотранспортної техніки; аналізувати

конструкційні та експлуатаційні властивості нових та перспективних зразків автомобільної техніки.

Бути здатним: володіти знаннями і практичними навичками якісної і кількісної оцінки робочих процесів систем і агрегатів автомобільної техніки.

Форма проміжного контролю: курсовий проект.

Форма підсумкового контролю: екзамен

Енергетичні установки автобронетанкової техніки

Мета засвоєння дисципліни:

Придбання навичок з теорії та практики ефективного використання енергетичних установок (на прикладі поршневих ДВЗ) при експлуатації АБТ.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

Зміст дисципліни:

Теоретичні основи робочих процесів ДВЗ, особливості конструкції різних типів двигунів та їх систем. Методи аналізу впливу основних конструктивних та режимних параметрів на техніко-економічні показники та надійність роботи ДВЗ.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 16; РН 23; РН 25; РН 31.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основи теорії робочих процесів та експлуатаційних характеристик ДВЗ, методи розрахунків ДВЗ, режими їх роботи, вплив експлуатаційних умов на показники ДВЗ, конструкцію механізмів та систем ДВЗ; фактори та конструктивні параметри, які впливають на техніко-економічні показники енергетичних установок.

Бути спроможним: використовувати загально-інженерні і спеціально-технічні знання для опанування функціонуванням енергетичних установок АБТ і основами її експлуатації; проводити аналіз і систематизацію існуючих конструкцій АБТ; розробляти технічні пропозиції з експлуатації двигунів АБТ для різних умов експлуатації.

Бути здатним: приймати обґрунтовані рішення; володіти основами теорії функціонування та експлуатації енергетичних установок АБТ як вітчизняного,

так й закордонного виробництва; розуміти будову АБТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Електронне та електричне обладнання автомобілів

Мета засвоєння дисципліни:

Виробити практичні навички у випробуванні електротехнічних та електронних приладів автобронетанкової техніки, діагностування електричних та електронних пристроїв автобронетанкової техніки, визначенні характеристик електричних та електронних систем та їх допускового відхилення, проведенні технічного обслуговування електронних та електричних систем автобронетанкової техніки, користуванні діагностичним обладнанням, виявленні несправностей.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

Зміст дисципліни:

Теорія і практика робочих процесів в бортовому обладнанні автобронетанкової техніки з електротехнічними та електронними пристроями, принцип дії, тактико-технічні характеристики і будова приладів електронних та електричних систем АБТ, особливості їх експлуатації, технологія та обладнання для діагностування.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 16; РН 23; РН 25; РН 31.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: закони та фізичну сутність електромагнітних явищ, принцип дії, основні характеристики, будову електронних та електричних систем сучасної АБТ, технологію та обладнання для їх діагностування і технічного обслуговування; основи метрології та електричних вимірювальних приладів, основи будови мікропроцесорних систем та їх використання, перспективи розвитку електронного та електричного обладнання машин, нові методи і обладнання для їх діагностування та технічного обслуговування.

Бути спроможним: використовувати методи розрахунку характеристик різноманітних технічних елементів на постійному та змінному струмі, читати

схеми електронного та електричного обладнання, самостійно проводити технічне обслуговування електронних та електричних пристроїв, користуватися діагностичним обладнанням, виявляти несправності, розбиратися в обладнанні нових машин, будові та роботі його електричних та електронних систем.

Бути здатним: приймати обґрунтовані рішення; володіти методами аналізу трансформаторів, електричних машин постійного та змінного струму, електроприводів; сутністю аналізу електронних схем, елементів обчислювальної техніки, навичками технічного обслуговування електронного та електричного обладнання машин, роботи із сучасною діагностичною апаратурою. Розуміти будову озброєння та військової техніки, принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Будова бронетанкової техніки та водіння бойових машин

Мета засвоєння дисципліни:

Підготовка фахівця, який знає теоретичні основи будови бронетанкового озброєння і техніки, перспективи їх розвитку; володіє у повному обсязі знаннями будови бронетранспортерів, броньованих автомобілів НГУ; вміє правильно експлуатувати агрегати і механізми бронетранспортерів, броньованих автомобілів, проводити роботи з визначення їх технічного стану, усувати експлуатаційні несправності; ознайомлений із загальною будовою інших зразків БТТ; здатний самостійно водити зазначені зразки та освоювати нові зразки бронетанкового озброєння і техніки.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К13. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

К20. Здатність здійснювати водіння базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу і технічне обслуговування.

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

К33. Здатність організовувати використання, технічне обслуговування та транспортування автобронетанкової техніки.

Зміст дисципліни:

Призначення, тактико-технічні характеристики, будова, основи експлуатації, діагностики, технічного обслуговування та водіння зразків бронетанкового озброєння та техніки Національної гвардії України.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 13; РН 16; РН 20; РН 31; РН 33.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: тактико-технічні характеристики і бойові можливості БТТ частин та підрозділів НГ України; загальну будову і принцип дії складових частин бронетранспортерів, броньованих автомобілів: силової установки, трансмісії, ходової частини, електричного і спеціального обладнання; можливі несправності складових частин (систем) зразків БТТ і способи їх усунення.

Бути спроможним: правильно експлуатувати вузли, прилади, агрегати і системи зразків БТТ; організовувати виконання заходів безпеки при роботі на БТТ; визначати працездатність складових частин (систем) зразків бронетанкової озброєння і техніки; водити основні зразки бойових машин; самостійно опановувати нові зразки техніки у військах, вміти водити БТТ.

Бути здатним: володіти теоретичними навичками з будови, планування, організації експлуатації БТТ; практичними навичками з діагностування та організації проведення технічного обслуговування БТТ. Оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

Бути ознайомленим: з типами і напрямками розвитку конструкції БТТ; з засобами підвищення надійності існуючих та перспективних зразків БТТ; з сучасними технологіями технічного обслуговування, які використовуються при експлуатації БТТ.

Форма підсумкового контролю: залік

Будова бронетанкової техніки

Мета засвоєння дисципліни:

Підготовка фахівця, який знає теоретичні основи побудови бронетанкового озброєння і техніки (БТОТ), перспективи їх розвитку; володіє у повному обсязі знаннями будови БТР-4Е (БТР-3Е), та БТР-80 (70, 60), броньованих автомобілів; вміє правильно експлуатувати агрегати і механізми БТР-4Е (БТР-3Е), та БТР-80 (70, 60), броньованих автомобілів, проводити роботи з визначення їх технічного стану, усувати експлуатаційні несправності; ознайомлений із загальною будовою інших зразків БТОТ. Здатний самостійно освоювати нові зразки бронетанкового озброєння і техніки.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К13. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

К20. Здатність здійснювати водіння базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу і технічне обслуговування.

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

К33. Здатність організовувати використання, технічне обслуговування та транспортування автобронетанкової техніки.

Зміст дисципліни:

Призначення, тактико-технічні характеристики, будова, основи експлуатації, технічного обслуговування зразків БТОТ Національної гвардії України

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 13; РН 16; РН 20; РН 31; РН 33.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: тактико-технічні характеристики і бойові можливості бронетанкового озброєння частин та підрозділів НГ України; загальну будову і принцип дії складових частин бронетранспортерів, броньованих автомобілів: силової установки, трансмісії, ходової частини, електричного і спеціального обладнання; можливі несправності складових частин (систем) зразків бронетанкової техніки і способи їх усунення.

Володіти: теоретичними знаннями з будови, плануванню, організації експлуатації автомобілів та бойових машин; практичними навичками з діагностування та організації проведення технічного обслуговування автомобілів та бойових машин.

Мати уявлення (бути ознайомленим): з типами і напрямками розвитку конструкції БТОТ; з засобами підвищення надійності існуючих та перспективних зразків БТОТ; з сучасними технологіями технічного обслуговування і експлуатації, які використовуються при ремонті БТОТ.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

Автомобільна та бронетанкова служба

Мета засвоєння дисципліни:

Надати майбутньому офіцеру знання з організації технічно правильної експлуатації автобронетанкової техніки у відповідності з вимогами керівних документів; виконання плануючих, облікових та звітних документів по автобронетанковій службі; контролю за технічним станом і експлуатацією автобронетанкової техніки; порядку забезпечення військових частин машинами і АБТМ; проектування, обладнання парків та організації внутрішньої служби в них; підготовки водіїв та фахівців автомобільної служби; основних положень щодо організації і веденню військового господарства; вивчення організації технічного обслуговування та ремонту

машин, зберігання та щоденного використання техніки у військових частинах; постачання техніки і автомобільного майна військовим частинам, що дозволяє майбутнім офіцерам успішно виконувати обов'язки командира технічного підрозділу і спеціалістів технічної частини.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К22. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки, вирішення інших професійних завдань (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К28. Здатність планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ

К32. Здатність організовувати роботу автомобільної та бронетанкової служби

Зміст дисципліни:

Організація використання автобронетанкової техніки.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 12; РН 19; РН 21; РН 22; РН 23; РН 28; РН 32.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: задачі і структуру автомобільної та бронетанкової служб військової частини; вимоги нормативно-технічної документації з організації експлуатації АБТТ; обов'язки посадових осіб автомобільної та бронетанкової служб і технічних підрозділів військової частини, методику їх виконання; порядок планування експлуатації і ремонту машин НГУ; систему обліку та звітності по автобронетанковій службі; основні положення забезпечення військових частин машинами та АБТМ; будову та обладнання парків, організацію внутрішньої служби в них; порядок допуску водіїв до керування штатними транспортними

засобами і підвищення їх класної кваліфікації; організацію експлуатації автобронетанкової техніки у відповідності з вимогами керівних документів; відпрацювання плануючих та облікових документів по автобронетанковій службі; контроль за технічним станом і експлуатацією автобронетанкової техніки.

Бути спроможним: організовувати експлуатацію автобронетанкової техніки у відповідності з вимогами керівних документів; відпрацьовувати плануючі, облікові та звітні документи по автобронетанковій службі; аналізувати роботу машин за техніко-експлуатаційними показниками; проводити технологічні розрахунки під час проектування постійного парку військової частини; контролювати технічний стан і експлуатацію автобронетанкової техніки; здійснювати прийом (здачу) посади командира взводу; виконання обов'язків посадових осіб на первинних посадах автомобільних підрозділів військової частини; організовувати та вести облік технічного обслуговування машин в військовій частині; організовувати ремонт техніки в військовій частині; організовувати та оформляти документи, що відпрацьовуються при проведенні сезонного обслуговування озброєння та військової техніки в військовій частині; організовувати щоденне планування експлуатації машин; організовувати щоденне використання машин; оформляти та перевіряти шляхові листи; вести облік роботи машин в автомобільній службі військової частини; проводити заходи та оформляти документи, що відпрацьовуються при організації зберігання АБТТ в військовій частині.

Бути здатним: приймати обґрунтовані рішення; володіти практичними навичками в оформленні та веденні облікових звітних та плануючих документів, організації технічно правильної експлуатації військової автомобільної техніки, оснащення парків і організації внутрішньої служби в них; виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу; працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу; використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки, вирішення інших професійних завдань. Планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ. Організовувати роботу автомобільної та бронетанкової служби .

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Економіка планування експлуатації автобронетанкової техніки

Мета засвоєння дисципліни:

Підготувати офіцера, який: матиме теоретичні знання з будови та організації експлуатації автобронетанкової техніки (АБТТ), практичні навички з виконання практичних робіт по їх технічному обслуговуванню; знає правила водіння бойових машин, володіє навичками водіння бойових машин в обсязі вимог до кваліфікації водія (механіка-водія), а також вмє водити бойові

машини в різних умовах місцевості і на плаву, який вмє правильно організувати та провести заняття по водінню бойових машин в підлеглому підрозділі.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К22. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки, вирішення інших професійних завдань (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К28. Здатність планувати, організовування та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ

К32. Здатність організовувати роботу автомобільної та бронетанкової служби

Зміст дисципліни:

Будова автобронетанкової техніки; експлуатація автобронетанкової техніки; водіння бойових машин.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 12; РН 19; РН 21; РН 22; РН 23; РН 28; РН 32.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: загальні положення з будови АБТТ; організацію експлуатації АБТТ у відповідності з вимогами керівних документів; загальні положення з планування експлуатації АБТТ; порядок контролю технічного стану і експлуатації АБТТ; порядок допуску водіїв до керування штатними транспортними засобами і підвищення їх класної кваліфікації; діагностування та організацію проведення технічного обслуговування АБТТ у військових частинах НГУ; розміщення на бойових машинах органів керування, приладів спостереження, контрольно-вимірювальних приладів і правила користування ними; прийоми керування, механіку водіння бойових машин на різних

передачах; об'єм і порядок проведення контрольного огляду бойової машини; правила подолання перешкод, обмежених проходів на бойових машинах; правила водіння у колоні і в складних умовах місцевості; організацію та методику проведення занять по практичному водінню у підрозділі.

Бути спроможним: використовувати теоретичні та практичні навички з будови та експлуатації АБТТ з метою організації підтримання техніки підрозділу в постійній бойовій готовності та проведення занять з особовим складом; проводити діагностування технічного стану та виконання робіт по технічному обслуговуванню АБТТ; організовувати щоденне використання та планування експлуатації АБТТ підрозділу; готувати бойові машини до руху; водити бойові машини на різних передачах по пересічній місцевості, долати підйоми, спуски, а також косогири різної крутизни та протяжності, по перешкодах, обмежених проходах і на місцевості поза дорогами; водити бойові машини на плаву; проводити самовитягування бойових машин за допомогою лебідки; організовувати і проводити заняття з водіння бойових машин.

Бути здатним володіти: практичними навичками з будови, плануванню, організації експлуатації АБТТ; практичними навичками з діагностування та організації проведення технічного обслуговування АБТТ; практичними навичками водіння БТР в різних умовах місцевості, погоди та видимості; навичками у керуванні підрозділами під час дій у похідних та бойових порядках, в організації та проведенні занять з водіння бойових машин з особовим складом підрозділу.

Форма проміжного контролю: курсовий проект.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Ремонт військової автомобільної техніки

Мета засвоєння дисципліни:

Надати офіцерові первинних навичок з основ технології виробництва та ремонту військової автомобільної техніки; організації розгортання засобів технічного обслуговування і ремонту у стаціонарних та польових умовах; правильному використанню експлуатаційних матеріалів.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К13. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

K28. Здатність планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ

K30. Здатність організовувати ремонт озброєння та військової техніки та ефективно використовувати ремонтні засоби під час виконання службових та службово-бойових завдань.

Зміст дисципліни:

Технологічні процеси відновлення деталей, вузлів, приладів, агрегатів та зразків озброєння, військової та спеціальної техніки.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 13; РН 19; РН 23; РН 28; РН 30.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні положення технологічних процесів відновлення військової автомобільної техніки; основні способи відновлення військової автомобільної техніки; методи організації відновлення військової автомобільної техніки із застосуванням рухомих засобів технічного обслуговування і ремонту; види експлуатаційних матеріалів; види та засоби технічного обслуговування.

Бути спроможним: практично виконувати основні операції з відновлення військової автомобільної техніки; здійснювати практичне розгортання рухомих засобів технічного обслуговування і ремонту військової автомобільної техніки; правильно використовувати наявні експлуатаційні матеріали; організовувати проведення технічного обслуговування; користуватись засобами діагностування;

Бути здатним: приймати обґрунтовані рішення; володіти навичками відновлення озброєння, військової та спеціальної техніки у стаціонарних та польових умовах.

Бути ознайомленим: з новими методами та обладнанням для проведення відновлення військової автомобільної техніки; з перспективними зразками ремонтно-відновлювального обладнання (устаткування).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Основи технології виробництва та ремонту автобронетанкової техніки

Мета засвоєння дисципліни:

Надання офіцерові первинних навичок з основ технології виробництва та ремонту автобронетанкової техніки; організації розгортання засобів технічного обслуговування і ремонту у стаціонарних та польових умовах; правильному використанню експлуатаційних матеріалів.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К13. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К28. Здатність планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ

К30. Здатність організовувати ремонт озброєння та військової техніки та ефективно використовувати ремонтні засоби під час виконання службових та службово-бойових завдань.

Зміст дисципліни:

Технологічні процеси відновлення деталей, вузлів, приладів, агрегатів та зразків озброєння, військової та спеціальної техніки.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 13; РН 19; РН 23; РН 28; РН 30.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні положення технологічних процесів відновлення АБТТ; основні способи відновлення АБТТ; методи організації відновлення АБТТ із застосуванням рухомих засобів технічного обслуговування і ремонту; види експлуатаційних матеріалів; види та засоби технічного обслуговування.

Бути спроможним: практично виконувати основні операції з відновлення АБТТ; здійснювати практичне розгортання рухомих засобів технічного обслуговування і ремонту АБТТ; правильно використовувати наявні експлуатаційні матеріали; організовувати проведення технічного обслуговування; користуватись засобами діагностування;

Бути здатним: володіти навичками відновлення озброєння, військової та спеціальної техніки у стаціонарних та польових умовах.

Форма проміжного контролю: курсова робота.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Діагностика та технічне обслуговування автомобілів

Мета засвоєння дисципліни:

Підготувати офіцера, здатного самостійно проводити і організовувати заходи по підтримці заданого рівня надійності військової автомобільної техніки в процесі використання за призначенням, проведення ТО, зберігання військової автомобільної техніки; знати систему технічного обслуговування та їх організацію, діагностику технічного стану машин.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

K23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

K28. Здатність планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ

K33. Здатність організовувати використання, технічне обслуговування та транспортування автобронетанкової техніки.

Зміст дисципліни

Технічне обслуговування, діагностика, надійність військової автомобільної техніки

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 12; РН 23; РН 28; РН 33.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні положення, види технічного обслуговування, засоби технічного обслуговування та діагностики.

Бути спроможним: організовувати проведення технічного обслуговування, вміло користуватись засобами діагностування;

Бути здатним: приймати обґрунтовані рішення; володіти практичними навичками з діагностики військової автомобільної техніки; практичними навичками проведення технічного обслуговування; організовувати технічне обслуговування, використання та транспортування військової автомобільної техніки.

Бути ознайомленим: з новими методами та обладнанням для проведення діагностики та технічного обслуговування військової автомобільної техніки, які існують в постійних парках.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Технічна експлуатація автомобілів

Мета засвоєння дисципліни:

Підготувати офіцера, здатного самостійно проводити і організовувати заходи по підтримці заданого рівня надійності АБТТ в процесі використання за призначенням, проведення ТО і ремонтів, транспортуванні та зберіганні АБТТ; знати систему технічного обслуговування та їх організацію, діагностику технічного стану машин; принципи формування та організації роботи парку машин.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

K23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

K28. Здатність планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ

K33. Здатність організовувати використання, технічне обслуговування та транспортування автобронетанкової техніки.

Зміст дисципліни

Технічне обслуговування, діагностика, надійність автобронетанкової техніки.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 12; РН 23; РН 28; РН 33.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні положення та залежності теорії надійності; основні методи оцінки надійності АБТТ; методи випробування на надійність; види технічного діагностування; види технічного обслуговування; засоби технічного обслуговування та діагностики.

Бути спроможним: проводити розрахунки надійності деталей автомобілів; планувати проведення випробувань та за їх результатами виконувати оцінку надійності машин; організовувати проведення технічного обслуговування; користуватись засобами діагностування;

Бути здатним володіти: практичними навичками з оцінки надійності АБТТ; практичними навичками проведення технічного обслуговування та діагностики.

Бути ознайомленим: з новими методами та обладнанням для проведення випробувань АБТТ на надійність; з засобами технічного діагностування та технічного обслуговування, які існують в постійних парках.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Деталі машин та основи взаємозамінності

Мета засвоєння дисципліни:

Сформувати у курсантів знання і навички, необхідні для забезпечення ефективного застосування ОВТ і кваліфікованого проведення їх обслуговування та ремонту на основі знань загальних методів конструювання та розрахунку деталей і вузлів ОВТ, діючих норм точності й стандартизації, відповідних метрологічних засобів.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

K11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

K12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

K23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

K25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Принципи побудови системи допусків і посадок. Норми точності відхилень геометричних параметрів деталей. Поняття шорсткості й хвилястості поверхонь деталей. Допуски і посадки шпонкових, шліцьових і різьбових з'єднань. Універсальні вимірювальні інструменти і важільні механічні вимірювальні прилади, методи та засоби вимірювання і контролю. Принципи вибору засобів вимірювання і контролю. Машинобудівний комплекс України, його роль в економічному потенціалі держави. Загальні відомості про механічні передачі і механічні приводи машин. Будова, принцип дії пасових, ланцюгових, зубчастих, черв'ячних та інших типів механічних передач, особливості їх застосування у військовій техніці. Критерії працездатності та загальні методи розрахунку механічних передач. Вали, осі, підшипники. Критерії і методи розрахунків валів на статичну і втомну міцність, жорсткість. Вибір підшипників для опор валів за динамічною вантажопідйомністю та перевіроючий їх розрахунок на довговічність. Нероз'ємні та роз'ємні з'єднання деталей машин, їх працездатність, розрахунки та застосування для складання вузлів і агрегатів ОБТ. Основи проектування складальних одиниць.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 12; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні відомості про типові механізми і машини, принципи їх функціонування, методи і засоби їх ефективною експлуатації, основні кінематичні, силові, енергетичні та експлуатаційні характеристики; основні вимоги до працездатності деталей і вузлів машин та види їх відмов; критерії і методи розрахунку деталей машин на міцність, жорсткість, зносостійкість, теплостійкість; положення СКД щодо проектування деталей і складальних одиниць, оформлення конструкторської документації; основні норми

взаємозамінності; основні методи і засоби технічних вимірювань; методи оцінки похибок вимірювання.

Бути спроможним: враховувати при експлуатації та ремонті ОБТ вимоги міцності, надійності, технологічності, економічності, стандартизації й уніфікації, охорони праці, промислової естетики; вибирати найбільш відповідні матеріали для деталей машин і раціонально їх використовувати; виконувати розрахунки деталей і вузлів машин, працювати з технічною документацією, використовувати комп'ютерну техніку; працювати зі стандартами, що визначають норми взаємозамінності деталей та складальних одиниць ОБТ; методично правильно проводити необхідні вимірювання, оцінювати їх похибки та оформлювати результати.

Бути здатним володіти: навичками аналізу схем, конструкцій деталей і вузлів ОБТ та оцінки їх параметрів; вибору найбільш відповідних матеріалів для деталей машин і раціонального їх використання; використання технічної документації (ДСТУ, ISO, СКД, нормалей, технічних вимог, умов і т.п.) та засобів комп'ютерної графіки.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Основи конструювання та взаємозамінність деталей машин

Мета засвоєння дисципліни:

Формування у курсантів знань і навичок, які забезпечують ефективну експлуатацію ОБТ, їх високу надійність, виживаність і економічність та кваліфіковане проведення їх обслуговування й ремонту на основі володіння загальними методами конструювання та розрахунку деталей і вузлів ОБТ при дотриманні діючих норм точності й державних стандартів, з використанням сучасних метрологічних засобів.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

K11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

K12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Головні принципи побудови системи допусків і посадок. Норми точності й відхилення геометричних розмірів деталей. Основні поняття й термінологія шорсткості й хвилястості поверхонь деталей. Допуски і посадки рознімних з'єднань деталей машин: шпонкових, шліцьових і різбових. Універсальні вимірювальні інструменти і вимірювальні прилади. Основні методи й засоби вимірювання і контролю. Вибір засобів вимірювання і контролю. Машинобудування, його роль в економічному потенціалі України. Загальні відомості про механічні передачі і механічні приводи машин. Конструкції, принцип дії пасових, ланцюгових, зубчастих, черв'ячних та інших типів механічних передач, особливості їх застосування у військовій техніці. Матеріали і термообробка елементів механічних передач. Критерії працездатності та загальні методи розрахунку механічних передач. Вали, осі, підшипники, їх класифікація та застосування у приводах військових машин. Критерії і методи розрахунків валів на статичну і втомну міцність, жорсткість. Вибір і перевірочний розрахунок на довговічність підшипників для опор валів. Основи проектування складальних одиниць, ескізне та технічне проектування механічних приводів машин. Нерознімні та рознімні з'єднання деталей машин, їх працездатність, розрахунки та застосування для складання вузлів і агрегатів ОВТ.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 12; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: типові механізми й машини, принципи їх функціонування, методи і засоби їх ефективної експлуатації, основні кінематичні, силові, енергетичні та експлуатаційні характеристики; основні вимоги до працездатності деталей і вузлів машин, види їх відмов; критерії і методи розрахунку деталей машин на міцність, жорсткість, зносостійкість, теплостійкість; положення СКД щодо проектування деталей і складальних одиниць, оформлення конструкторської документації; основні норми взаємозамінності; основні методи і засоби технічних вимірювань; методи оцінки похибок вимірювання.

Бути спроможним: ураховувати при експлуатації та ремонті ОВТ вимоги міцності, надійності, технологічності, економічності, стандартизації й уніфікації, охорони праці, промислової естетики; вибирати найбільш раціональні матеріали й технологію термообробки деталей машин; виконувати розрахунки деталей і вузлів машин, працювати з технічною документацією, ефективно використовувати комп'ютерну техніку для автоматизації проектно-конструкторських робіт; працювати зі стандартами, що визначають норми взаємозамінності деталей та складальних одиниць ОВТ; правильно проводити необхідні вимірювання, оцінювати їх похибки та оформлювати результати.

Бути здатним володіти: навичками аналізу схем, конструкцій деталей і

вузлів ОВТ та оцінки їх параметрів; навичками вибору найбільш відповідних матеріалів й технології термічної обробки деталей машин і раціонального їх використання; навичками використання технічної документації (ДСТУ, ISO, СКД, нормалей, технічних вимог, умов і т.п.) та засобів автоматизації проектно-конструкторських робіт і комп'ютерної графіки.

Форма проміжного контролю: курсовий проект, залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Нарисна геометрія, інженерна та комп'ютерна графіка

Мета засвоєння дисципліни:

Сформувати у курсантів знання, уміння і практичні навички для виконання, оформлення і розуміння конструкторських документів, що пов'язані з устроєм, експлуатацією і ремонтом військової техніки та озброєння з використанням сучасних засобів відображення відповідно до вимог діючих стандартів СКД та ISO.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К22. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки, вирішення інших професійних завдань (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Основні вимоги діючих стандартів СКД та ISO. Комплексні кресленики геометричних образів. Правила виконання зображень на креслениках. Технічна документація та графічні зображення з використанням сучасних засобів комп'ютерної графіки. Ескізи та кресленики деталей. Послідовність виконання зображень з'єднань деталей. Практичне виконання і читання креслеників

складаної одиниці та оформлення специфікації. Види та типи схем, що передбачені СКД. Будівельні кресленики і правила їх оформлення.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 22; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні вимоги діючих стандартів СКД та ISO на технічну документацію; теоретичні положення з нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки, для розуміння зображень на технічних документах; правила побудови та читання креслеників, планів, схем, тощо; основні відомості про технічні та програмні засоби комп'ютерної графіки.

Бути спроможним: виконувати ескізи і кресленики типових, нескладних окремих деталей, їх з'єднань та виробів загальної та військової техніки і озброєння за допомогою сучасних методів комп'ютерної графіки; читати і розуміти схеми, плани, інструкції, кресленики тощо; користуватися сучасними технічними та програмними засобами комп'ютерної графіки.

Бути здатним: володіти практичними навичками виконання, оформлення, читання і розуміння ескізів, креслеників, схем, планів, інструкцій та іншої технічної документації; практичними навичками використання сучасних засобів комп'ютерної графіки для відображення графічних документів.

Форма проміжного контролю: залік.

Графічні зображення та технічна документація

Мета засвоєння дисципліни:

Формування у курсантів знання, уміння і практичні навички для виконання, оформлення і розуміння зображень на конструкторських документах, що пов'язані з устроєм, експлуатацією і ремонтом військової техніки та озброєння з використанням сучасних засобів їх відображення відповідно до вимог діючих стандартів СКД та ISO.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К22. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки, вирішення інших професійних завдань (за видами, родами Збройних

Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Основні вимоги діючих стандартів СКД та ISO. Методи виконання графічних зображень. Правила виконання зображень на креслениках. Технічна документація та графічні зображення з використанням сучасних засобів комп'ютерної графіки. Послідовність виконання зображень з'єднань деталей. Практичне виконання і читання креслеників складаної одиниці та оформлення специфікації. Види та типи схем, що передбачені СКД. Будівельні кресленики і правила їх оформлення.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 22; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: методи виконання графічних зображень і основні вимоги діючих стандартів СКД та ISO на технічну документацію; правила побудови та читання креслеників, планів, схем, тощо; основні відомості про технічні та програмні засоби комп'ютерної графіки.

Бути спроможним: виконувати ескізи і кресленики типових, нескладних окремих деталей, їх з'єднань та виробів загальної та військової техніки і озброєння за допомогою сучасних методів їх відображення; читати і розуміти схеми, плани, інструкції, кресленики тощо; користуватися сучасними технічними та програмними засобами комп'ютерної графіки.

Бути здатним володіти: практичними навичками використання сучасних засобів комп'ютерної графіки для виконання, оформлення, читання і розуміння ескізів, креслеників, схем, планів, інструкцій та іншої технічної документації.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: залік.

Опір матеріалів

Мета засвоєння дисципліни:

Надати курсантам знання про загальні методи розрахунків на міцність, жорсткість та стійкість елементів конструкцій для розв'язання практичних задач експлуатації та відновлення ракетного артилерійського та стрілецького озброєння.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Розтяг і стиск (Визначення міцності та деформацій стержнів при розтягу і стиску. Особливі випадки розрахунку стержнів на міцність при розтягу і стиску. Механічні властивості матеріалів.) Геометричні характеристики плоских перерізів. Теорія напруженого стану і теорії міцності (Місцеві і контактні напруження). Зсув. Кручення. (Кручення прямого бруса круглого перерізу. Розрахунок трубчастих валів і циліндричних витих пружин.) Плоский згин (Епюри внутрішніх зусиль при згині. Чистий згин. Поперечний згин. Енергетичні методи визначення переміщень.). Статично невизначні системи (Рівняння трьох моментів). Складний опір (Косий згин. Згин з розтягом (стиском) і позацентровий розтяг (стиск). Згин з крученням круглих валів.) Поздовжній згин. Розрахунки на міцність при напруженнях, що циклічно змінюються в часі. Динамічні навантаження.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні положення для визначення внутрішніх зусиль, напружень та переміщень, які використовуються у розрахунках елементів військової техніки та озброєння; фізичну суть напруженого та деформованого стану, що виникає при дії зовнішніх навантажень на елементи військової техніки та озброєння; правила визначення характеристик міцності та пластичності різних матеріалів; методи вибору допустимих напружень і переміщень при розрахунках елементів військових конструкцій техніки озброєння; про сучасні засоби боротьби з втомленістю матеріалів; про методи аналізу напруженого стану стволів гармат (монолітні і скріплені).

Бути спроможним: проводити розрахунки на міцність, жорсткість та стійкість елементів інженерних конструкцій, насамперед пов'язаних з обладнанням, експлуатацією та ремонтом ОВТ; використовувати здобуті базові знання для вивчення військово-технічних дисциплін.

Бути здатним володіти: практичними навичками перевірочних розрахунків елементів ОВТ на міцність і жорсткість; практичними навичками проектних розрахунків елементів ОВТ на міцність і жорсткість; практичними навичками визначення навантажувальної спроможності елементів ОВТ.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Основи теорії гідротеплових машин

Мета засвоєння дисципліни:

Сформувати у курсантів знання головних положень і законів гідростатики, гідродинаміки, термодинаміки та основ теплопередачі, необхідні при експлуатації та відновлення озброєння та військової техніки і ефективного використанні теплоенергетичних установок.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

K11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

K23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

K25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Кінематика і динаміка рідини гідросистем ОВТ. Режими руху рідини в трубопроводах гідросистем ОВТ. Місцевий опір в трубопроводах і апаратах гідросистем ОВТ. Витікання рідини у відкритий простір гідросистем ОВТ. Гідравлічний розрахунок елементів гідросистем ОВТ. Характеристика і призначення об'ємних гідроприводів. Об'ємні гідромашини і гідроапарати систем ОВТ. Розробка гідравлічної схеми об'ємного гідроприводу. Розробка кресленника і специфікації гідроциліндра об'ємного гідроприводу.

Способи передачі енергії в термодинамічних системах. Перший і другий закон термодинаміки. Термодинамічні процеси. Термодинамічні цикли теплових двигунів і компресорів. Витікання та дроселювання газів. Теорія теплообміну. Теплопровідність. Теплопередача. Теплообмінні апарати. Теплоенергетичні установки економного використання паливно-енергетичних ресурсів.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні закони гідростатики і гідродинаміки в гідравлічних мережах ОВТ; основи аналізу та синтезу гідро- і пневмосистем ОВТ; основні термодинамічні та теплообмінні процеси в двигунах внутрішнього згоряння (ДВЗ), газотурбінних установок (ГТУ), парових котлах, теплових насосах та компресорах; термодинамічні цикли у ДВЗ і ГТУ та робочі цикли поршневих компресорів; принципи вибору теплообміну і теплосбереження.

Бути спроможним: вибирати технологічні рідини для гідромереж ОВТ; вибирати обладнання для економічної роботи гідро- і пневмосистем ОВТ; проводити аналіз основних техніко-економічних показників теплоенергетичних установок.

Бути здатним володіти: навичками для проведення досліджень, щодо руху рідин в гідромережах та міцності елементів гідро- і пневмосистем ОВТ; методами синтезу елементів гідро- і пневмосистем ОВТ; навичками забезпечення найбільш економічних теплообмінних процесів в теплоенергетичних установках ОВТ.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: залік.

Гідравліка, гідро- і пневмоприводи

Мета засвоєння дисципліни:

Формування у курсантів знань основних положень сучасних інженерних методів розрахунку трубопроводів гідравлічних мереж для технічних об'єктів, вивчення принципів і законів дії гідромашин.

Зміст дисципліни:

Гідростатика і тиск у рідині. Кінематика і динаміка рідини. Режими руху рідини в трубах. Гідравлічний розрахунок трубопроводів. Гідромашини, гідро- і пневмоприводи. Основи теорії лопатевих насосів і гідродинамічні передачі. Об'ємні гідро- і пневмоприводи.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25.Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні закони гідравліки в пневмо- і гідроприводах ОВТ; основи аналізу та синтезу гідроустановок ОВТ, принципи їх функціонування, методи і засоби їх ефективної експлуатації, основні експлуатаційні, енергетичні й силові характеристики; основні термодинамічні й теплообмінні процеси в силових установках і теплових машинах.

Бути спроможним: вибирати відповідне обладнання для ефективної роботи гідроприводів ОВТ при їх експлуатації й ремонті; враховувати вимоги технологічності, економічності, надійності, міцності, стандартизації й уніфікації гідравлічного обладнання ОВТ.

Бути здатним володіти: навичками для проведення досліджень, щодо руху рідин в гідромережах та міцності елементів гідро- і пневмосистем ОВТ; методами синтезу елементів гідро- і пневмосистем ОВТ.

Форма проміжного контролю: курсова робота, залік.

Форма підсумкового контролю: залік.

Теоретична механіка

Мета засвоєння дисципліни:

Навчити курсантів умінню робити узагальнюючі висновки, визначати якісні і кількісні закономірності, будувати математичну модель досліджуваного фізичного процесу та ефективно застосовувати одержані базові знання для розв'язування практичних задач експлуатації та відновлення ракетного артилерійського та стрілецького озброєння.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25.Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Система збіжних сил (умови рівноваги, розрахунок ферми). Теорія пар сил (момент сили відносно центру, пара сил та її момент, умови рівноваги систем пар сил). Плоска система сил (умови рівноваги, рівновага паралельних сил, визначення реакцій опор твердого тіла під дією довільної плоскої системи сил). Просторова система сил (умови рівноваги, основні задачі статички для просторової системи сил). Тертя (сили тертя ковзання та їх основні властивості; коефіцієнт, кут і конус тертя ковзання; тертя кочення; рівновага тіл при наявності сил тертя). Центр ваги (визначення центра ваги тіл складної форми). Кінематика точки (способи завдання руху точки, визначення швидкості і прискорення точки різними способами, визначення кінематичних характеристик руху точки). Найпростіші випадки руху твердого тіла (поступальний рух і обертальний рух твердого тіла навколо нерухомої осі, кінематичний розрахунок передаточного механізму). Плоский рух твердого тіла (швидкості і прискорення точок твердого тіла, плани швидкостей і прискорень, кінематичний розрахунок плоских механізмів). Складний рух точки (швидкість та прискорення при складному русі точки, теорема Коріоліса). Диференціальні рівняння руху матеріальної точки (дві основні задачі динаміки матеріальної точки). Загальні теореми динаміки (кількість руху, кінетичний момент та кінетична енергія матеріальної точки і механічної системи, робота сили). Принцип Д'Аламбера (сили інерції матеріальної точки і твердого тіла).

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: відомості про основні закони, теореми, а також статичні, кінематичні та динамічні методи теоретичної механіки для розв'язання практичних задач експлуатації і ремонту ОБТ; принципи виникнення та розвитку механічних процесів, пов'язаних з підтриманням працездатності ОБТ.

Бути спроможним: будувати математичні моделі фізичних процесів, пов'язаних з механізмами ОБТ; формулювати умови рівноваги статично навантажених елементів конструкцій для розв'язування практичних задач експлуатації і ремонту ОБТ; визначати кінематичні та динамічні характеристики механізмів та машин елементів ОБТ.

Бути здатним: володіти навичками робити узагальнюючі висновки, визначати якісні і кількісні закономірності, будувати типові математичні моделі фізичних процесів, пов'язаних з механізмами та машинами сучасної військової техніки; навичками застосування основних теорем, статичних, кінематичних та динамічних методів теоретичної механіки для організації ефективної експлуатації та ремонту ОБТ; навичками прогнозування, аналізу та оцінки якісних характеристик руху та технічних можливостей штатної військової автомобонетехніки і зразків озброєння.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Основи механіки

Мета засвоєння дисципліни:

Формування у курсантів знань і навичок в галузі використання ефективних методів механіки для розв'язування прикладних задач військової техніки та озброєння, навчання курсантів умінню робити узагальнюючі висновки, визначати якісні і кількісні закономірності, будувати математичну модель досліджуваного механічного процесу та ефективно застосовувати одержані базові знання для розв'язування практичних задач експлуатації та відновлення артилерійського та стрілецького озброєння.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Основні поняття й визначення, закони, принципи, задачі та галузі застосування механіки. Методи побудови математичних моделей досліджуваних механічних конструкцій для розв'язування прикладних задач військової техніки та озброєння. Момент сили відносно центру та осі, пара сил та її момент Системи сил в площині та просторі, умови їх рівноваги. Визначення реакцій опор твердого тіла під дією довільної системи сил. Сили тертя ковзання та їх основні властивості. Тертя кочення; рівновага тіл при наявності сил тертя. Визначення центра ваги тіл складної форми. Визначення кінематичних характеристик точки різними способами, завдання руху точці. Класифікація і характеристика різних випадків руху твердого тіла (поступальний, обертальний і плоский рухи твердого тіла). Динаміка руху матеріальної точки і твердого тіла. Загальні теореми динаміки, визначення кількості руху, кінетичного моменту, кінетичної енергії матеріальної точки і механічної системи, роботи сили. Принцип Д'Аламбера, визначення сил інерції матеріальної точки і твердого тіла.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні відомості про закони, теореми і принципи, методи побудови математичних моделей досліджуваних механічних конструкцій, а також статичні, кінематичні та динамічні методи механіки для розв'язання практичних задач експлуатації і ремонту ОВТ; принципи виникнення та розвитку механічних процесів, пов'язаних з підтриманням працездатності ОВТ.

Бути спроможним: будувати математичні моделі досліджуваних механічних процесів в механізмах ОВТ; формулювати умови рівноваги статично навантажених елементів конструкцій для розв'язування практичних задач експлуатації і ремонту ОВТ; визначати кінематичні та динамічні характеристики механізмів та машин елементів ОВТ.

Бути здатним володіти: навичками робити узагальнюючі висновки, визначати якісні і кількісні закономірності, будувати типові математичні моделі механічних процесів в механізмах та машинах сучасної військової техніки; навичками застосування статичних, кінематичних та динамічних методів механіки для організації ефективної експлуатації та ремонту ОВТ; навичками прогнозування, аналізу та оцінки якісних характеристик руху та технічних можливостей штатної військової техніки.

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Теорія механізмів і машин

Мета засвоєння дисципліни:

Надати курсантам базові знання про принципи побудови працездатних механізмів, сучасні методи їх аналізу та синтезу для розв'язання практичних задач експлуатації та відновлення ракетного артилерійського та стрілецького озброєння, а також підготувати курсантів для засвоєння спеціальних технічних дисциплін.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25.Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Структура сучасних технологічних машин та проблеми їх вдосконалення. Побудова механізмів (Класифікація механізмів. Структурний аналіз механізмів. Побудова працездатних механізмів). Кінематичний аналіз важільних механізмів (Графічний, графоаналітичний та аналітичний методи. Плани положень, швидкостей та прискорень плоских механізмів). Силовий аналіз механізмів (Зовнішні та внутрішні сили. Алгоритм силового розрахунку. Приклади графоаналітичного силового розрахунку головного механізму). Аналіз та синтез зубчастих механізмів (Різновиди зубчастих механізмів. Синтез евольвентного зачеплення. Геометрія зубчастого механізму. Характеристики якості зубчастого зачеплення і засоби їх поліпшення. Аналіз рядових та ступінчастих зубчастих механізмів. Планетарні та диференціальні зубчасті механізми. Зубчасті механізми із ступінчастою зміною передаточного відношення - коробки передач). Кулачкові механізми (Різновиди кулачкових механізмів. Аналіз кулачкових механізмів. Синтез безударних кулачкових механізмів). Дослідження закону руху машинного агрегату (Сили, що діють у механізмах. Динамічна модель машини. Приведення мас і сил. Рівняння руху механізму. Нерівномірність руху та шляху її зменшення). Тертя в механізмах. Зрівноваження машин (Статичне та динамічне зрівноваження. Статичне і динамічне балансування). Проектування та структурне, кінематичне і силове дослідження головного механізму.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основні відомості про типові механізми, принципи їх функціонування та області раціонального використання у ОВТ; принципи побудови працездатних механізмів ОВТ; методи структурного, кінематичного та динамічного дослідження механізмів ОВТ; основні положення аналізу та синтезу зубчастих та кулачкових механізмів; принципи побудови безударних кулачкових механізмів в озброєнні; методи балансування та зрівноваження механізмів військової техніки.

Бути спроможним: проводити структурний, кінематичний та динамічний аналіз роботи типових механізмів ОВТ; читати і розуміти схеми механізмів ОВТ; проводити розрахунки для оцінки кінематичних характеристик та реакцій у кінематичних парах механізмів військової техніки; синтезувати механізми з вищими парами; визначати цикли роботи механізмів і методи регулювання нерівномірності їх ходу; проводити зрівноваження та балансування механізмів ОВТ.

Бути здатним: володіти практичними навичками структурного, кінематичного та динамічного аналізу та механізмів ОВТ; практичними навичками зрівноваження та регулювання ходу механізмів військової техніки; практичними навичками синтезу механізмів з вищими парами (зубчастих і кулачкових).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Основи аналізу та синтезу механізмів

Мета засвоєння дисципліни:

Надання курсантам базових знань про структурний, кінематичний і динамічний аналіз та синтез механізмів ОБТ, якісні показники роботи та сучасні методи дослідження механізмів та їх оптимально-раціональне проектування, підготувати курсантів для розв'язання практичних задач експлуатації типових механізмів ОБТ

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Механізми та класифікація механізмів ОБТ, структурний аналіз і структурний синтез механізмів. Кінематичний синтез механізмів (Математичні методи, що використовують при дослідженнях механізмів; Синтез плоских механізмів, механізмів з нижчими та вищими кінематичними парами, метричний синтез стрижневих механізмів, синтез зубчастих механізмів, синтез кулачкових механізмів). Кінематичний аналіз механізмів (Плоскі механізми з нижчими парами, плоскі та просторові механізми з вищими парами). Динамічний аналіз механізмів (Сили, що діють на ланки механізмів; Силевий розрахунок механізмів; Рух механізмів під дією заданих сил. Коливальні процеси у механізмах). Якісні показники роботи механізмів (Оптимізація параметрів механізмів. Шляхи оптимізації механізмів. Вплив точності виготовлення на роботу механізмів Регулювання коливань швидкості ланок механізмів. Динамічне зрівноваження механізмів). Структурне, кінематичне і силове дослідження головного механізму та його оптимально-раціональне проектування.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: основи будови механізмів, відомості про типові механізми ОВТ та принципи їх функціонування, методи структурного, кінематичного та динамічного аналізу та синтезу механізмів ОВТ; основні положення аналізу та синтезу зубчастих та кулачкових механізмів; методи профілювання кулачкових механізмів в озброєнні; методи балансування та зрівноваження механізмів військової техніки.

Бути спроможним: проводити структурний, кінематичний та динамічний аналіз та синтез типових механізмів ОВТ; критично аналізувати схеми механізмів ОВТ; проводити оцінки якісних показників роботи механізмів, синтезувати стрижневі, зубчасті та кулачкові механізми, забезпечувати необхідну нерівномірність руху механізмів, обмежувати динамічні навантаження на ланки механізмів та фундамент.

Бути здатним володіти: практичними навичками структурного, кінематичного та динамічного аналізу та синтезу типових механізмів ОВТ; практичними навичками дослідження механізмів з використанням комп'ютерної техніки.

Форма проміжного контролю: курсовий проект.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство

Мета засвоєння дисципліни:

Сформувати у курсантів основи технічної грамотності та навички обґрунтованого вибору матеріалів та сучасних методів формоутворення заготовок і деталей з врахуванням вимог технологічності і одержання якісних заготовок для забезпечення ефективного застосування та відновлення ракетного артилерійського та стрілецького озброєння.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

K23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

K25.Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Металеві та неметалеві матеріали для виготовлення об'єктів ОВТ, їх властивості і характеристики. Вуглецеві сталі і чавуни, леговані сталі, їх класифікація та маркування. Теорія та технологія термічної обробки сталі. Основні технологічні операції термічної та хіміко-термічної обробки. Прогресивні методи термічної обробки деталей ОВТ. Кольорові метали, сплави та неметалеві матеріали. Перспективні напрямки у конструкційному матеріалознавстві. Композиційні матеріали. Ливарне виробництво. Обробка металів тиском. Отримання з'єднань деталей зварювання і паянням. Електродугове, контактне та газове зварювання металів. Прогресивні методи зварювання. Обробка конструкційних матеріалів різанням та різальні інструменти. Металорізальні верстати токарної, свердлильної, фрезерної, стругальної, зубооброблювальної та шліфувальної груп. Виробництво неметалевих та композиційних матеріалів (КМ). Технологія виготовлення деталей ОВТ з гуми, металевих, порошкових і полімерних КМ.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 12; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: конструкційні матеріали, що застосовуються у виробництві об'єктів ОВТ, їх класифікацію, маркування, експлуатаційні характеристики; поведінку конструкційних матеріалів у процесі експлуатації ОВТ і методи відновлення їхніх властивостей; процеси, що визначають формування властивостей конструкційних матеріалів, і технологічні прийоми, що використовують з метою додання матеріалам певних властивостей; технологічні процеси виготовлення заготовок деталей ОВТ литтям, прокаткою, куванням, штампуванням, одержанням нероз'ємних з'єднань зварюванням; методи виробництва конструкційних матеріалів і сучасні способи формоутворення заготовок і готових деталей ОВТ.

Бути спроможним: при обслуговуванні та ремонті ОВТ раціонально вибирати конструкційні матеріали з урахуванням технології виготовлення й умов експлуатації; вибирати найбільш продуктивні способи отримання заготовок та раціональні технологічні процеси виготовлення основних деталей ОВТ.

Бути здатним: володіти навичками оцінки властивостей конструкційних матеріалів, аналізу їх відповідності заданим умовам експлуатації ОВТ, технологічним умовам виготовлення; навичками вибору раціональних методів одержання заготовок і раціональних технологічних процесів виготовлення деталей ОВТ; сучасними методами розрахунку й забезпечення точності обробки деталей ОВТ.

Форма підсумкового контролю: залік.

Матеріали й основи технології отримання заготовок деталей ОВТ

Мета засвоєння дисципліни:

Формування у курсантів знань та вмінь, що дозволяють обґрунтовано вибирати сучасні методи формоутворення заготовок і деталей з різних матеріалів, розробляти оптимальні технології виготовлення виробів, що забезпечує ефективне застосування, ремонт та відновлення ракетного, артилерійського та стрілецького озброєння.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст дисципліни:

Матеріали для виготовлення об'єктів ОВТ, властивості і характеристик різних груп конструкційних матеріалів. Вуглецеві сталі і чавуни, леговані сталі, їх класифікація та маркування. Основи технології та основні технологічні операції термічної та хіміко-термічної обробки сталі. Сучасні методи термічної обробки деталей ОВТ. Основні відомості та застосування кольорових металів, сплавів та неметалевих матеріалів. Перспективи і основні напрямки розвитку конструкційного матеріалознавства. Композиційні матеріали. Обладнання та технологія ливарного виробництва. Фізичні основи та технологія обробки металів тиском. Отримання з'єднань деталей зварювання і паянням. Технологічні основи та устаткування електродугового, контактного та газового зварювання металів. Сучасні методи зварювання. Обробка різанням різних груп конструкційних матеріалів. Інструментальні матеріали та різальні інструменти. Металорізальні верстати різного технологічного призначення: токарні, свердлильні, фрезерні, стругальні, зубооброблювальні та шліфувальні.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 11; РН 12; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: сучасні конструкційні матеріали, що застосовуються для виробництва виробів ОВТ, їх класифікацію, маркування, міцнісні та експлуатаційні характеристики; поводження конструкційних матеріалів у екстремальних умовах експлуатації ОВТ, методи відновлення їхніх властивостей; процеси й технологічні прийоми, які застосовують для формування потрібних властивостей конструкційних матеріалів; технологічні процеси виготовлення заготовок деталей ОВТ литтям, прокаткою, куванням, штампуванням, одержання нероз'ємних з'єднань зварюванням; методи виробництва конструкційних матеріалів і сучасні способи формоутворення заготовок і деталей ОВТ.

Бути спроможним: при обслуговуванні та ремонті ОВТ обґрунтовано вибирати матеріали заготовок і деталей з урахуванням технології їх виготовлення й умов експлуатації; вибирати найбільш продуктивні способи отримання заготовок та ефективні технологічні процеси виготовлення деталей ОВТ.

Бути здатним володіти: навичками оцінки й аналізу властивостей конструкційних матеріалів та їх відповідності заданим умовам експлуатації ОВТ, технології виготовлення; навичками вибору ефективних методів одержання заготовок і технологічних процесів виготовлення деталей ОВТ; сучасними методами розрахунку й забезпечення точності обробки деталей ОВТ.

Форма підсумкового контролю: залік.

Основи будови та функціонування сучасних зразків озброєння

Мета засвоєння дисципліни:

Надати професійні знання офіцерові служби технічного забезпечення, здатного на основі знання фізичних основ явища пострілу, теорії внутрішньої та зовнішньої балістики, теорії поправок, влучності та розсіювання для ефективного використання стрілецької зброї та засобів ближнього бою організовувати експлуатацію та технічне обслуговування стрілецької зброї, засобів ближнього бою, боєприпасів, озброєння бронетехніки, а також вирішувати професійні завдання інженерно-технічного спрямування.

Здійснювати роботу по їх правильному використанню та проведенню ремонтних робіт по усуненню несправностей. Вивчати нові зразки озброєння, що надходять для оснащення підрозділів Національної гвардії України та вміло вводити їх в експлуатацію.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К16.Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

Зміст дисципліни:

Дисципліна являється однією із основних формуючих фахівця служби технічного забезпечення, здатного на основі отриманих знань правильно організувати експлуатацію озброєння. Вона вивчає фізичні і явища пострілу, теорії внутрішньої та зовнішньої балістики, руху куль (снарядів) в повітрі, теорії поправок, влучності та розсіювання для ефективного використання стрілецької зброї та засобів ближнього бою.

Здатність організувати роботу відповідно до вимог експлуатаційної документації на зразки озброєння і боєприпасів та згідно керівних документів з організації експлуатації озброєння і боєприпасів.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 16.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: фізико-хімічні та балістичні характеристики порохів, основні закони горіння пороху, фізичні основи явища пострілу, основні його процеси та залежності; рішення задач внутрішньої балістики; рух куль (снарядів) в повітрі; методи балістичних вимірювань; теорію поправок, влучності та розсіювання; ефективність стрільби із стрілецької зброї; основу будови та фізичну сутність функціонування сучасних зразків озброєння.

Бути спроможним: проводити розбирання та складання зброї, знімати та встановлювати озброєння на бойову техніку, переводити зброю із похідного у бойове положення і навпаки; володіти широким колом практичних навичок в експлуатації, технічному обслуговуванні стрілецького озброєння, засобів ближнього бою, зенітних установок, а також озброєння БТР

Мати уявлення (бути ознайомленим): з новітніми зразками зброї, які надходять на озброєння частин та підрозділів Національної гвардії України та самостійно їх вивчати

Форма проміжного контролю: залік.

Форма підсумкового контролю: залік.

Новітні системи та комплекси сучасного озброєння

Мета засвоєння дисципліни:

Надати професійні знання офіцерові служби технічного та логістичного забезпечення, здатного на основі сучасних знань правильно та раціонально організувати витребування і експлуатацію озброєння та спеціальної техніки. а також вирішувати професійні завдання інженерно-технічного спрямування.

Здійснювати роботу по раціональному та правильному використанню новітніх зразків озброєння. Вивчати нові зразки озброєння, що надходять для оснащення підрозділів Національної гвардії України та вміло вводити їх в експлуатацію.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у

процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К.16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

Зміст дисципліни:

Дисципліна формує фахівця служби технічного та логістичного забезпечення, здатного на основі сучасних знань правильно та раціонально організувати витребування і експлуатацію озброєння та спеціальної техніки. Вона вивчає новітні принципи будови, озброєння, призначення, балістичні та конструктивні характеристики, принципи функціонування сучасних боєприпасів, стрілецької зброї та засобів ближнього бою, застосування альтернативних джерел енергії для метання вражаючих елементів. Здатність організувати роботу відповідно до вимог експлуатаційної документації на зразки озброєння і боєприпасів та згідно керівних документів з організації експлуатації озброєння і боєприпасів.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 16.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: новітні принципи будови озброєння, призначення, балістичні та конструктивні характеристики, принципи функціонування сучасних боєприпасів, стрілецької зброї та засобів ближнього бою, застосування альтернативних джерел енергії для метання вражаючих елементів фізичну сутність процесів, що в ній протікають.

Бути спроможним: виконувати розбирання та складання сучасної та спеціальної зброї; самостійно вивчати нові зразки зброї, які надходять на озброєння частин та підрозділів Національної гвардії України. Мати навички в поводженні із зброєю.

Бути здатним: володіти широким колом практичних навичок в експлуатації, технічному обслуговуванні стрілецького озброєння, засобів ближнього бою.

Форма підсумкового контролю: залік.

Військова практика

Мета військової практики:

Набуття та удосконалення практичних навичок у виконанні обов'язків на посадах командира автомобільного (ремонтного) відділення, начальника контрольно-технічного пункту, поглиблення і закріплення набутих знань та умінь в управлінні діями особового складу відділення у повсякденній діяльності, діями фахівців-ремонтників під час виконання службово-бойових завдань.

Компетентності, які формує військова практика:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

K04. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

K06. Визначеність і наполегливість щодо вирішення поставлених завдань і взятих обов'язків.

K12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

K19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

K23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

K25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

Зміст виробничої практики:

Основи організації та виконання службово-бойових завдань в підрозділах Національної гвардії України, організація та проведення занять з бойової та спеціальної підготовки, проведення виховної та індивідуально виховної роботи з особовим складом підрозділу.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 02; РН 03; РН 04; РН 06; РН 12; РН 19; РН 23; РН 25.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати (закріпити): вимоги керівних документів, які регламентують виконання службово-бойових завдань, покладених на підрозділ; порядок виконання службово-бойових завдань у складі ремонтних майстерень та на посаді начальника контрольно-технічного пункту.

Бути спроможним: застосовувати вміння та навички: під час проведення занять з бойової та спеціальної підготовки з особовим складом відділення; експлуатації озброєння, військової техніки та їх використання у різноманітних видах службово-бойової діяльності; виховання потреби систематичного поновлення своїх знань та творчого їх застосування у практичній діяльності.

Бути ознайомленим: з формами та способами виконання службово-бойових завдань; з особливостями організації та проведення відновлення озброєння, військової та спеціальної техніки, несення служби під час виконання обов'язків начальника ремонтної майстерні (майстерні з ремонту автомобілів) з порядком організації бойової та спеціальної підготовки у відділенні та порядком ведення плануючих і звітних документів; у проведенні роботи з особовим складом з використанням основних положень військової психології та педагогіки, історії і духовної культури українського народу та його війська, заходів щодо попередження дисциплінарних вчинків підлеглих, проведення глибокого аналізу та оцінки стану військової дисципліни відділення.

Бути здатним: володіти практичними навичками у технічному обслуговуванні та ремонті техніки військових частин Національної гвардії України та організації їх експлуатації. Розуміти предметну область та

професійну діяльність за напрямком підготовки. Адаптуватися та діяти в новій ситуації.

Форма підсумкового контролю: захист звіту за військову практику.

Ремонтна практика

Мета проведення практики:

Розширити та поглибити знання по основним технологічним процесам, які використовуються під час виробництва та відновлення автобронетанкової техніки, а також отримати практичні навички у ремонті агрегатів.

Компетентності, які формує виробнича практика:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

Зміст виробничої практика:

Основи організації та технології технічного обслуговування та ремонту автобронетанкової техніки в ремонтних підрозділах Національної гвардії України та ремонтних підприємствах МО України.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 23.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: структуру підприємства (майстерні), організацію виробництва зразків техніки, озброєння; порядок отехнологічування конструкторської документації, вплив технологічних процесів виробництва зразка техніки на його конструктивні параметри; основні технологічні процеси, які використовуються при виробництві та ремонті автобронетанкової техніки; порядок випробувань зразків техніки у процесі їх виробництва та відновлення; структуру представництва замовника, його напрямки роботи при виробництві та прийому зразків спеціальної техніки; порядок прийняття зразків спеціальної техніки після її виготовлення і відновлення.

Бути спроможним: проводити дефектацію агрегатів автобронетанкової техніки та технологічні операції по усуненню виявлених несправностей; проводити аналіз технологічних процесів, які використовуються при виробництві та ремонті автобронетанкової техніки, з метою вибору найбільш раціональних; підтримувати у належному стані місця зберігання автобронетанкової техніки; впроваджувати в практику ремонту автобронетанкової техніки досягнення науки та техніки, нові перспективні технології; організовувати утримання автобронетанкової техніки в постійній бойовій готовності до використання по призначенню.

Бути здатним: Приймати обґрунтовані рішення. Володіти широким колом практичних навичок в ремонті автобронетанкової техніки, технологією капітального ремонту автобронетанкової техніки.

Бути ознайомленим; з сучасними напрямками та перспективами розвитку ремонту автобронетанкової техніки; з організацією безпечних робіт на

підприємстві (майстерні); з порядком експлуатації засобів вимірювання на виробництві; з організацією пожежної безпеки.

Форма підсумкового контролю: захист звіту за виробничу практику.

Військове стажування

Мета проведення стажування:

Закріплення і розширення теоретичних знань, придбання і закріплення умінь та практичних навичок роботи з автобронетанковою технікою, а також з особовим складом підрозділу військової частини (в обов'язі посади командира автомобільного (ремонтного) взводу (роти), заступника командира роти з технічної частини, начальника автомобільної служби батальйону (полку), помічника начальника автомобільної (бронетанкової) служби бригади здатного організовувати технічне забезпечення підрозділів НГУ під час повсякденної діяльності та виконання службово-бойових завдань; проводити планування експлуатації та ремонту автобронетанкової техніки підрозділу (військової частини).

Компетентності, які формує військове стажування:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

К04. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

К05. Здатність планувати та управляти часом.

К06. Визначеність і наполегливість щодо вирішення поставлених завдань і взятих обов'язків.

К07. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

К08. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

К09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

К10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К12. Здатність здійснювати підготовку озброєння та військової техніки та ефективно використовувати її під час ведення бою (за видами, родами

Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К13. Здатність застосовувати штатне озброєння та військову техніку підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К14. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі за напрямом професійної діяльності.

К15. Здатність планувати, організовувати і вести бій підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К16. Здатність оцінювати технічні характеристики озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО, інших країн, способів їх дій.

К17. Здатність оцінювати противника та прогнозувати найбільш ймовірні варіанти його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою.

К18. Здатність здійснювати морально-психологічне забезпечення у військовому підрозділі.

К19. Здатність виконувати функціональні обов'язки в ході навчальної та бойової діяльності підрозділу.

К20. Здатність здійснювати водіння базових машин підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу і технічне обслуговування.

К21. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К22. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки бойової ефективності зразків та комплексів озброєння та військової техніки, вирішення інших професійних завдань (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).

К23. Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел

К24. Здатність переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження.

К25. Здатність використовувати знання з фундаментальних та технічних дисциплін для опанування нових зразків озброєння та техніки

К26. Здатність керування підрозділом як в ході підготовки так і під час виконання службових (бойових) завдань з конвоювання та охорони підсудних (засуджених), забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку, охорони важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів, в тому числі і в умовах правового режиму надзвичайного стану

К27. Здатність здійснювати заходи провадження у справах про адміністративні правопорушення під час забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку

К28. Здатність планувати, організовувати та проводити заходи повсякденної діяльності НГУ

К29. Здатність визначати умови та обставини для правомірного застосування фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї під час виконання завдань за призначенням

К30. Здатність організовувати ремонт озброєння та військової техніки та ефективно використовувати ремонтні засоби під час виконання службових та службово- бойових завдань.

К31. Здатність розуміти будову озброєння та ВТ принципи її функціонування, основні експлуатаційні та енергетичні характеристики.

К32. Здатність організовувати роботу автомобільної та бронетанкової служби

К33. Здатність організовувати використання, технічне обслуговування та транспортування автобронетанкової техніки.

К34. Здатність організовувати автотехнічне та танкотехнічне забезпечення підрозділів НГУ.

Зміст військового стажування:

Закріплення теоретичних знань та практичних навичок щодо порядку організації та здійснення планування експлуатації та ремонту автобронетанкової техніки військової частини та її підрозділів.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: РН 01; РН 02; РН 03; РН 04; РН 05; РН 06. РН 07; РН 08; РН 09; РН 10; РН 11; РН 12; РН 13; РН 14; РН 15; РН 16; РН 17; РН 18; РН 19; РН 20; РН 21; РН 22; РН 23; РН 24; РН 25; РН 26; РН 27; РН 28; РН 29; РН 30; РН 31; РН 32; РН33; РН34.

Після вивчення курсу суб'єкт навчання повинен:

Знати: функціональні обов'язки за посадою призначення; облікові документи взводу (роти) з ремонту автобронетанкової техніки (складу автобронетанкового майна, діловодства автобронетанкової служби) військової частини, окремі документи з організації технічного забезпечення підрозділу (військової частини); основи забезпечення з'єднань, військових частин та підрозділів Національної гвардії України автобронетанковою технікою, майном автобронетанкової служби; порядок оцінки стану автобронетанкової техніки підрозділу і проведення контролю її функціонування; вимоги керівних документів, нормативної документації з питань організації зберігання, обліку та використання запасних частин, інструментів та приладдя до автобронетанкової техніки, контролю їх наявності та технічного стану в майстерні з ремонту автобронетанкової техніки, на складі автобронетанкової техніки та в підрозділах.

Бути спроможним: самостійно виконувати обов'язки на посадах, на яких проходило військове стажування; розробляти плани експлуатації та ремонту автобронетанкової техніки військової частини НГУ; здійснювати технічне обслуговування автобронетанкової техніки, контролювати її технічний стан, виконувати поточний ремонт автобронетанкової техніки, вести експлуатаційно-технічну документацію; особисто перевіряти достатність заходів щодо забезпечення безпеки при експлуатації автобронетанкової техніки; проводити

заняття, тренування з особовим складом взводу (роти) з ремонту автобронетанкової техніки.

Бути ознайомленим: зі штатною організацією автобронетанкової служби, з місцями збереження та зберігання автобронетанкової техніки військової частини, з порядком отримання автобронетанкової техніки з баз; з виконанням функціональних обов'язків командира взводу (роти) з ремонту автобронетанкової техніки; з веденням обліку та звітності використання запасних частин, інструментів та приладдя до автобронетанкової техніки в майстерні з ремонту автобронетанкової техніки, на складі автобронетанкової техніки та в підрозділах військової частини; з проведенням обліку та звітності по автобронетанковій службі військової частини; з організацією та проведенням контролю за наявністю, технічним станом і бойовою готовністю автобронетанкової техніки військової частини; з порядком планування робіт автобронетанкової служби військової частини; з роботою по прийому (здачі) справ і посади особами автобронетанкової служби, командиром і старшиною підрозділу; з порядком консервації автобронетанкової техніки; з проведенням виховної роботи з підпорядкованим особовим складом автобронетанкової служби та підрозділу військової частини

Бути здатним: володіти практичними навичками у технічному обслуговуванні та ремонті техніки військових частин Національної гвардії України та організації їх експлуатації. Розуміти предметну область та професійну діяльність за напрямком підготовки. Адаптуватися та діяти в новій ситуації.

Форма підсумкового контролю: захист звіту за військове стажування.

4. Опис запланованих результатів навчання

Під етапом навчання розуміється термін підготовки фахівця за навчальний рік обсягом 240 кредитів ЄКТС (на останньому – 30 кредитів ЄКТС).

Підготовка військового фахівця поділяється на чотири етапи:

На першому етапі:

загальновійськова підготовка та вивчення тактичних і службово-бойових дій солдата, відділення та військових нарядів; вивчення суспільно-значущих, математичних і природничо-наукових, військово-професійних дисциплін;

отримання практичних навичок у виконанні обов'язків солдата у складі добового наряду підрозділу, часового у складі внутрішньої варти з охорони та оборони об'єктів військово-навчального закладу;

отримання базових знань в галузі теорії та практики застосування озброєння та військової техніки з метою організації її технічно правильної експлуатації.

На другому етапі:

завершення вивчення тактичних і службово-бойових дій автомобільного (ремонтного) відділення, вдосконалення підготовки солдата у складі автомобільного (ремонтного) відділення (фахівця-ремонтника);

початок вивчення тактичних і службово-бойових дій автомобільного (ремонтного) взводу, вдосконалення підготовки командира автомобільного (ремонтного) відділення, начальника контрольно-технічного пункту;

вивчення суспільно-значущих, військово-професійних дисциплін, основ методики бойової підготовки, завершення вивчення математичних і природничо-наукових дисциплін;

отримання практичних навичок у виконанні обов'язків командира автомобільного (ремонтного) відділення (начальника КТП) в ході навчальної практики в підрозділах військово-навчального закладу;

отримання теоретичних та практичних знань з основ будови наявних та перспективних зразків озброєння, військової та спеціальної техніки, практичних навичок у проведенні необхідних розрахунків, обробленні та узагальненні результатів;

військова практика.

На третьому етапі:

завершення вивчення тактичних і службово-бойових дій автомобільного (ремонтного) взводу;

вивчення тактичних і службово-бойових дій автомобільної (ремонтної) роти, вдосконалення підготовки командира автомобільного (ремонтного) взводу;

вивчення суспільно-значущих, військово-професійних дисциплін, закріплення практичних навичок в командуванні автомобільним (ремонтним) взводом в курсантських підрозділах, проведенні занять за методикою бойової підготовки, в т.ч. в підрозділах забезпечення навчального процесу;

отримання практичних навичок у розробці документів для проведення ротних тактичних навчань, бойових стрільб у складі взводу;

отримання знань, умінь та навичок в організації застосування (використання) озброєння, військової та спеціальної техніки, стаціонарних та рухомих засобів технічного обслуговування і ремонту ОВСТ;

ремонтна (виробнича) практика.

На четвертому етапі:

отримання практики в командуванні автомобільним (ремонтним) взводом і проведенні виховної роботи з особовим складом взводу (роти) в ході військового стажування;

вивчення тактичних і службово-бойових дій автомобільної (ремонтної) роти в основних видах бою і службово-бойової діяльності, удосконалення підготовки командира взводу і роти;

отримання практичних навичок у розробці документів для проведення тактико-спеціальних навчань;

отримання теоретичних та практичних навичок в організації технічного забезпечення дій підрозділів та частин НГУ у звичайних умовах та в умовах їхнього тактичного застосування;

військове стажування;

завершення підготовки фахівця.

Формування практичних навичок і умінь проводиться поетапно. На 1-2 етапі – в основному вміння та навички, що відносяться до загальновійськової підготовки офіцера; на 3-4 етапах – удосконалювати отримані раніше вміння і формувати військово-професійні навички. Прищеплення практичних навичок і умінь формуються за такою схемою:

на 1 етапі – навички солдата;

на 2 етапі – командира автомобільного (ремонтного) відділення, молодшого спеціаліста підрозділів служб технічного забезпечення;

на 3 етапі – заступника командира взводу;

начальник контрольно-технічного пункту, начальник складу автобронетанкового майна; начальника складу озброєння;

на 4 етапі – командира роти, удосконалення навичок в управлінні ротою в ході виконання службово-бойових завдань та мирний час;

командира автомобільного (ремонтного) взводу, заступника командира роти з технічної частини, командира автомобільної (ремонтної) роти, начальник автомобільної служби батальйону (полку), помічник начальника автомобільної (бронетанкової) служби (бригади);

Після засвоєння усіх етапів підготовки випускник академії за спеціальністю 255 Озброєння та військова техніка:

призначений для проходження служби на первинній посаді командира автомобільного (ремонтного) взводу (заступника командира автомобільної (ремонтної) роти), заступника командира роти з технічної частини.

У подальшому, після отримання військового досвіду, а також проходження підготовки на відповідних курсах, офіцер може послідовно просуватися по службі до начальника автомобільної служби батальйону (полку), помічник начальника автомобільної (бронетанкової) служби (бригади).

5. Форма атестації здобувачів вищої освіти

5.1. Контроль успішності в ході навчання та проміжна атестація

З метою оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми використовуються такі види контролю та проміжної атестації: вхідний, поточний, самоконтроль, модульний (рубіжний), підсумковий. Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у навчальному процесі.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки курсантів з навчальних дисциплін, які забезпечують цю дисципліну.

Вхідний контроль проводиться на одному з перших занять за завданнями, які відповідають навчальному матеріалу попередніх дисциплін. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах спільно з викладачами кафедр попередніх дисциплін. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги слухачам (курсантам, студентам), коригування навчального процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та курсантами у процесі навчання, перевірка готовності

курсантів до виконання наступних навчальних завдань, а також забезпечення управління їх навчальною мотивацією. Інформація, одержана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і засобів навчання, а також для самостійної роботи курсантів.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю під час проведення навчальних занять, виступів курсантів при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються відповідною кафедрою.

Однією з форм поточного контролю є контрольна робота. Контрольна робота – це форма навчального заняття, яке проводиться у вигляді письмових відповідей на запитання або вирішення завдань. Зміст завдань на контрольну роботу і порядок її проведення визначаються кафедрою.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки з даної дисципліни. Найбільш об'єктивно та системно облік поточної успішності забезпечується при використанні системи рейтингових оцінок.

Результати поточного контролю успішності та якості підготовки курсантів фіксуються у журналі обліку навчальних занять і використовуються викладачами, командирами підрозділів курсантів для:

- забезпечення ритмічної роботи курсантів;
- своєчасного виявлення складних для засвоєння розділів навчальних дисциплін і відповідного коригування навчального процесу;
- виявлення курсантів, які відстають, і надання їм потрібної допомоги (системи додаткових занять під керівництвом викладача);
- організації індивідуальної роботи творчого характеру з найбільш підготовленими курсантами.

Оцінки, отримані курсантом під час поточного контролю, враховуються для визначення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Самоконтроль призначений для самооцінки курсантами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної дисципліни (модулю).

Модульний (рубіжний) контроль – це контроль знань курсантів після вивчення логічно завершеної частини (модуля) програми навчальної дисципліни. Модульний контроль може проводитися у формі контрольної роботи, тестування, виконання контрольних завдань тощо.

Підсумковий контроль по навчальній дисципліні забезпечує оцінку результатів навчання курсантів на заключному етапі її вивчення і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку або екзамену в термін, установлений графіком-календарем навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю у вигляді заліку (усного, письмового, комбінованого, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань,

залікових білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри.

Залік – це вид підсумкового (проміжного) контролю, при якому засвоєння курсантом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях) протягом семестру.

Екзамен – це вид підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані курсантами знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програм навчальних дисциплін.

Екзамен (залік) є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни. Із складних і об'ємних навчальних дисциплін можуть передбачатися два і більше екзаменів.

Екзамени (заліки) складаються курсантами у період екзаменаційних сесій згідно з розкладом, який розробляється навчально-методичним центром Академії, затверджується начальником Академії і доводиться до відома викладачів, курсантів не пізніше ніж за місяць до початку екзаменаційних сесій, або протягом семестру після закінчення вивчення навчальної дисципліни (групи навчальних дисциплін).

Оцінка за виконання вправ фізичної підготовки, стрільб, водіння автомобілів та бойових машин виставляється на екзаменах і заліках згідно з вимогами відповідних діючих курсів та збірників нормативів.

5.2 Підсумкова атестація

Мета підсумкової атестації це встановлення ступеня професійної підготовки випускника з використання теоретичних знань, практичних умінь і навичок для вирішення професійних завдань.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного екзамену за спеціальністю, написання кваліфікаційної роботи та екзамену з фізичного виховання та методичної фізичної підготовки.

Під час підсумкової атестації випускник підтверджує знання та вміння вирішувати професійні завдання, відповідні його майбутньої кваліфікації.

В залежності від форми проведення підсумкової атестації для її проведення розробляється програма, яка містить у собі питання з навчальних дисциплін, які формують військового професіонала, вимоги до оцінки знань і практичних навичок випускників.

5.3 Кваліфікаційна робота

Кваліфікаційна робота бакалавра повинна демонструвати вміння випускника використовувати надбані теоретичні знання і практичні навички, логічно, на підставі сучасних наукових методів викладати свої погляди за темою дослідження, робити обґрунтовані висновки і формулювати конкретні пропозиції та рекомендації, схильність автора до наукової або практичної

діяльності і оформлюється у вигляді текстуальної частини з додаванням графіків, таблиць, рисунків та схем тощо.

Кваліфікаційна робота повинна містити розв'язок актуального військово-наукового, військово-технічного, службового або науково-методичного завдання, пов'язаного з аналізом (синтезом), моделюванням, дослідженням процесів (явищ), об'єктів, систем в області забезпечення військ (сил) за видами забезпечення.

Кваліфікаційні роботи не повинні містити академічного плагіату, у тому числі текстових запозичень.

Кваліфікаційна робота - це самостійна творча робота випускника, яка призначена для оцінювання рівня науково-теоретичної та практичної підготовки фахівця. Вона являє собою науково-теоретичні, системотехнічні або експериментальні дослідження одного з актуальних завдань спеціальності або спеціалізації підготовки здобувача вищої освіти. Випускнику надається право вибору теми атестаційної роботи, крім того він може запропонувати власну тему, з обґрунтуванням необхідності її розробки.

Кваліфікаційна робота являє собою теоретичне або експериментальне дослідження одного з актуальних завдань зі спеціальності 255 "Озброєння та військова техніка", спеціалізації „Експлуатація та відновлення автомобілів та бойових машин підрозділів НГУ”. Вона може виконуватися випускниками з професійно-орієнтованих або фахових дисциплін підготовки: Автомобілі, Енергетичні установки автобронетанкової техніки, Електронне та електричне обладнання автомобілів, Автомобільна та бронетанкова служба, Ремонт автомобільної техніки, Діагностика та технічне обслуговування автомобілів.

Виконана робота оформлюється у вигляді текстуальної частини з додаванням графіків, таблиць, рисунків та схем, а також, при необхідності, креслень.

Програмні результати навчання: РН 02; РН 03; РН 08; РН 12; РН 13; РН 14; РН 16; РН 19; РН 22; РН 23; РН 25; РН 26; РН 28; РН 30; РН 31; РН 32; РН 33; РН 34; РН 35; РН 36; РН 37; РН 38; РН 39.

6. Можливості щодо продовження освіти

За результатами засвоєння освітньої програми фахівець має можливість для подальшого здобуття вищої освіти за магістерськими програмами. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

7. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчального процесу

Навчально-матеріальна база призначена для забезпечення підготовки курсантів відповідно до навчальних планів, програм, сучасних технологій та методик навчання, а також для виконання наукових досліджень та підготовки науково-педагогічних кадрів.

Для здійснення освітньої діяльності мається достатня кількість навчальних, адміністративних, службових приміщень, які необхідні для організації та забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою.

Усі будівлі, споруди та навчальні містечка знаходяться в оперативному підпорядкуванні вищого військового навчального закладу. Навчальні приміщення відповідають санітарно-гігієнічним вимогам для проведення занять, мають достатнє технічне обладнання та методичне забезпечення.

Склад і структура навчально-матеріальної бази за своїми якісними показниками відповідають вимогам освітньо-професійної програми підготовки військових фахівців тактичного рівня.

В пункті постійної дислокації м. Харків на земельній ділянці площею 3,8 га розташовані навчальні корпуси. До складу аудиторного фонду входять лекційні зали, спеціалізовані аудиторії, оснащені комп'ютерною технікою, конференц-зали, методичні та лінгафонні кабінети. До складу навчально-матеріальної бази входить навчально-тренувальний комплекс з вогневої підготовки, який призначений для проведення комплексних занять та стрілецьких тренувань з курсантами з використанням сучасних мультимедійних технологій.

Навчально-виробничі майстерні артилерійського озброєння та автобронетанкової техніки забезпечують практичну підготовку курсантів. Фізична підготовка здійснюється у спортивних залах, тренажерному комплексі, відкритих спортивних майданчиках та на міністадіоні.

З метою підвищення якості навчального процесу створена електронна бібліотека, яка реалізована двома складниками: Автоматизованою системою управління навчальними матеріалами та Електронним каталогом. Електронна бібліотека призначена для автоматизації процесів створення та використання навчальних інформаційних ресурсів. Вона автоматизує роботу з навчальними матеріалами, обслуговування користувачів, статистику. Кожний здобувач вищої освіти має доступ до електронної бібліотеки безпосередньо у комп'ютерному залі бібліотеки та з комп'ютерів кафедр і навчальних класів, які об'єднані у локальну обчислювальну мережу, що підключена до глобальної інформаційної мережі Інтернет.

Наявність достатньої кількості сучасної комп'ютерної техніки дозволяє курсантам отримувати необхідну інформацію. Для забезпечення засвоєння освітньо-професійної програми за спеціальністю працюють бібліотеки: науково-технічна та секретна, читальні зали.

Самостійна робота курсантів забезпечена інформаційно-методичними засобами (підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи тощо) та матеріально-технічними засобами (зразками техніки та озброєння, тренажерами, елементами спеціальної техніки тощо).

Практична підготовка курсантів здійснюється на польовій матеріально-технічній базі, яка розташована у навчальному центрі на відстані 65 км від міста Харкова – с. Верхня Писарівка Вовчанського району та у військових частинах Національної гвардії України.

В навчальному центрі розміщені: тактичне поле, яке забезпечує набуття польового вишколу з тактичної підготовки, відпрацювання порядку та способу

дій підрозділів в основних видах бою; стрільбище, яке забезпечує проведення навчальних стрільб із стрілецької зброї, засобів ближнього бою та гранатометів як удень, так і вночі; навчальні комплекси кафедр; спортивний комплекс; блок-пост; інженерне містечко; містечко радіаційного та бактеріологічного захисту; спеціальна смуга перешкод; містечко парашутно-десантної та гірської підготовки, які сприяють набуттю практичних навичок із професійної підготовки; автодром, який дозволяє виконувати умови курсу водіння автомобілів та бойових машин; водна станція; літні класи навчальних груп.

Для розміщення курсантів є сучасні казармені приміщення та гуртожиток. Умови проживання курсантів відповідають всім нормативним вимогам. В кожній казармі є приміщення для задоволення особистих потреб, кімнати загального користування, кімнати для відпочинку та Інтернет-класи.

Для харчування курсантів діють їдальні та буфети. Харчування особового складу безкоштовне.

Система лікування особового складу організована і здійснюється у медичній частині.

Для задоволення духовних потреб особового складу активно працює центр культури з глядацьким та виставочним залами, військовий музей та художня бібліотека.

З метою впровадження у навчальний процес нових технологій навчання і підвищення рівня його ефективності навчально-матеріальна база постійно удосконалюється.

Керівник проектної групи
доцент кафедри автобронетанкової техніки
факультету логістики
кандидат технічних наук, доцент

І.В. Бойков

Члени проектної групи
професор кафедри автобронетанкової техніки
факультету логістики
доктор технічних наук, професор

І.К. Шаша

доцент кафедри автобронетанкової техніки
факультету логістики
кандидат технічних наук, доцент

М.В. Склярів